

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Vagy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos polt sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, február 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- A részletes tárgyalás.
- A Sennyei bírtok megvétele ellen.
- Az aradi rendőrség botrány-zárkál.
- Elfogták a Tintorteto-kép tolvaját.
- Regényes házasság.
- Tisztviselők és vezérigazgató.
- Csalás a szerelemben.
- Hajszja a névtelen levélírók után.
- Lecsendesült a Kocsuth-párt.
- A kalap és a frizura.

Tündérlak Magyarhonban

Arad, február 22.

Mintha nem is az lenne most Budapest, a micsoda. A szállók a diplomáciai világ előkelőségeivel vannak tömve. Az arisztokraták egymást érik az utcán. A fogatok a legsúlyosabb nevekkel és koronákkal terheltet iramodnak el a hétköznapi fiakkerjei és konflisai mellett. S aki egyébkor előkelő, büszke, gentry vagy haute finance a magyar fővárosban, az a publikum közé szürkül mindazok előtt, akik a holnapi esemény alkalmára most Budapesten jöttek, magyar levegőt szívnak.

Holnap ugyanis udvari bál lesz Budapesten. Máskor alig elképzelt tündöklés, a mesék szin pompája költözik a budavári királyi palotába. Olyan szép, s oly büszke mulatság, hogy ha csak erre az egy alkalomra építették volna annyi meg annyi millió költséggel a felséges lakot, talán akkor is

megérné. A palotának a Duna-jégtől zajló vizébe leragyogó ablakai ezen az estén mintha azt az örömet sugároznák: ugye, mégis csak vagyunk. Székváros vagyunk, udvari székhely, királyi otthon, szóval: Bécsessel egyenlő.

De csak egy napra. Ha máskor Budapesten is tölt a király néhány napot, csak az udvari bátra költözik Budapestre a teljes, az igazi udvari élet, a koronának méltó, díszit árasztó környezete. Szerencse, hogy a vallás a mulatozás számára is időszakot jelölt ki, szerencse, hogy a vallási tradíciókhoz hű koronás családok ebben is követik a naptár utasítását. Különbözőn ezen az egy napon se látszanék meg, hogy Budapest több Prágánál, Grácnál, Lembergénél; hogy a monarchia egyik felének a másik fél középpontjával egyenlő joga fővárosa.

Csak hogy ez a székvárosi állapot csak farsangi tündöklés, farsangi királykodás. Mintha az udvari bál tartalom nélkül való, bohókás karnevál lenne: a mulatni szerető nagy urak a budai várat felöltöztetik királyi palotává, önmaguk fölveszik a „hoftálat”, az uniformist, a diplomáciai arannyal himzett ruhát, az ékszereket, s udvari életet játszanak. Ők maguk mulatnak rajta, — de azért a magyarokat is olyan nagyon mulattatja...

Nem, a holnapi eseményt nem szabad így telfogni. Komoly, igazi

udvari ünnep az, amelynek maga a király a középpontja s nem csupán farsangi esemény az, hogy ezuttal a magyar király látja vendégül Európa követeit, mindkét országa legelőkelőbbjeit, élükön a maga családjának tagjait. S aki látni akar, ebből is meglátja a magyar főváros jelentőségét, szerepét, hivatását; az elmerengni való csak az rajta, hogy ez mindössze csupán egyszer történik az esztendőben, vagy még ritkábban.

Csak egyszer. Aki pedig egy esztendőben csak egyszer lakik jól, az nem tudja: örüljön-e annak, hogy legalább egyszer jól ehetett, vagy pedig azon essék kétségbe, hogy mindennap nem lehet része ebben. Amíg a jóllakásról nem kellett gondoskodnia, talán nem is bántotta a gondolat, hogy ez másképp is lehetne, hogy ennek másképp is kellene lenni, de a kielégített étvágy okvetlen eszébe juttatta ezt a lázadó filozófiát.

A holnapi udvari bál fényének, selymes, bársonyos nyüzsgésének is ilyen gondolat fest árnyat. Milyen szép az udvari élet, (s a vele járó idegenforgalom is milyen jövedelmező!) de ennek jogunk szerint az egész évben, vagy legalább is az esztendő felén, vagy a kvótaarány szerint reánk eső napjain így kellene lenni. Tündérlak Magyarhonban, — budai vár, amelyet egy napra ezzé varázsolták: mit használ nekünk a te egy éjszakás nagyságod, szépséged,

A nadrágszoknya.

— Színésznők és szabók nyilatkozata. —

Gondolt egyet a párisi divatbörze és a felszínre vetett egy ötletet, amely megmozdította az egész világot. A kínai válság külpolitikai fontossága apró semmiséggé törpült a kedves nők álmatlan töprengései előtt; csináltasson-e nadrágszoknyát, avagy ne csináltasson. Hogy ne csináltasson, amellet természetesen semmi ok sem szól. Az asszonyok okvetlenül mindig csináltatnak. De töprengeni azért mégis csak szabad. Aki fityülni próbált a divatra, az most hiatsen hamut a fejére, tartson hárcm napos bűnbánatot és alázatosan ismerje el, hogy a divat mérhetetlen magasságban székel az összes nagyhatalmak felett. Egy ötlet, amely valamelyik párisi divatterem üveges ablakai mögül indult utnak, — és ime, nem kell már lanszirozni sem. Elég az a bűvös és varázslatos szó, hogy divat, már bujja az asszony a külföldi divatokat, már tizenötszöt tölt a nap huszonnégy órájából a szabónője műtermében és már vállalja a cselédlépcsőn a barátjánője szobalányát ónagsága divatterveire vonatkozólag. Ez nemcsak egy polgári családban van így, nemcsak Budapest hölgyei sürgetik a kávéházban a párisi divatlapot, sőt nemcsak Kárpátoktól Adriáig sóhajt minden tanító és körjegyző az új divat olvasásakor, hanem Island fővárosában, a füstös Reykjavikban bizonyára éppen olyan családi tanácsok

vannak polgármesteréknél a nadrágszoknya ügyében, mint az új guineai angol gyarmatos családjában — ha megjött az új divatlap.

A nadrágszoknya tehát világszenzáció s illő dolog, hogy legújabb csinyje alkalmából ismét a szemé közé nézzünk Divat ó felségének. A Magyar Hírlap sietett megkérdezni a legelőkelőbb budapesti divattermek tulajdonosnőit éppen úgy, mint a női öltözködés sikkjének és bájának hivatásos képviselőit, a színházak legelegánsabb hölgyeit, hogy mi a véleményük a nadrágszoknya dolgában.

Mészáros Giza,

a Vigszínház művésznője az első, aki Budapesten nadrágszoknyát fog hordani. Még pedig már ma este hordta a Redutban, ahol a József-városi bucsu programjának volt egyik résztvevője.

— Meg vagyok győződve, hogy ez a divat sokáig fog tartani, — mondta.

— Szépnek tartja ezt a divatot?

— Feltétlenül szépnek. Esztétikai szempontból csak azért emelkedhet ellene ideiglenes kifogás, mert egyelőre szokatlan. A szűk szoknya is szokatlan volt annakidején, de ugye most senkinek sem jut eszébe csodálkozni rajta és mindenki csinosnak tartja.

— Es mit szól a dolog praktikus oldalához?

— Ahhoz még nagyobb helyesléssel lehet hozzájárulni. Maguknak, férfiaknak, hiába is magyarázná az ember, milyen kényelmes a

coulet-szabás. Egy szóval: a nadrág-szoknya szép és praktikus divat és ennél fogva — hosszú életű lesz a földön...

Csütörtökön a Babuska bemutató-előadásán a Király-színházban Fedák Sári, coulet-szoknyában fog megjelenni a színpadon. A Zsazsa új taletijének híre már eddig is érdeklődést keltett. Mikor megkérdeztük a művésznőt az új ruhája dolgában, már így felelt:

— Maga éppen a negyvenedik kérdés-ködd. Csakugyan igaz: a Babuskában nadrágszoknya lesz rajtam. De csak egy jelenetben; a merzem egyelőre eddig terjed ki. Voltaképpen nem is divat-bemutató lesz ez, hanem inkább egy jókedvű kis móka, egy kis vidám karrikatúra az új divatnak. Ami a dolog komoly szempontjait illeti, nekem az a véleményem, hogy ez a divat is, mint általában minden ekszponált divat, a nővilág kétféle egyéniségeinek való: nagyuraknak és bolondoknak. Én egy bolondos spanyol táncosnőt játszom, ehhez a szerephez tehát pompásan illik az új divat.

— Mit gondol, lesz-e komoly jövője a nadrágszoknyának?

— Arra most igazán bajos feleletet adni. Az a veszedelem fenyegeti ezt a divatot is, mint a divat többi különlegességeit. Az ilyen divatspeciálítások tudniillik nem mindenkinek valók és mivel a nők, csak hogy divatosak

ha erre visszaemlékezve egész esztendőn arra kell gondolnunk, hogy mi hiányzik, hogy királyság vagyunk királyi udvar, ország vagyunk igazi fő- és székváros nélkül, s hogy Budapesthez is úgy illik ez az egynapos aranyélet, mint a szegény ember házassági évfordulóján a kölcsönkapott ezüst asztalkészlet . . .

A részletes tárgyalás.

— A képviselőház ülése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 23

Egy kis napirend előtti felszólalás után megindult a bankjavaslat részletes vitája, melyet a módosított alapszabálypontok tárgyalása vezet be.

Berzeviczy Albert negyed tizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat.

(Hock és a két Erdélyi.)

Elnök bejelenti, hogy Hock Jánosnak napirend előtti felszólalásra adott engedélyt.

Hock János: A tegnapi vita folyamán a tuloldal olyan ingerülten viselkedett, hogy gróf Batthyány Pál felkiáltott: „Dobjanak ki bennünket!” Erre Erdélyi Sándor azt felelte, hogy „ez lenne a legjobb!” Az élős hangra szóló ugyan úgy megjegyezte, hogy „ugyanolyan jogon vagyunk itt, mint önök!” Ez az előzmény, amelyre ifjabb Erdélyi Sándor az apai fegyverem hatása alatt reákiáltott: „Hock ne beszéljen! Hock üljön le!” Megjegyzti, hogy a hangja bántó volt. Nem tudta, hogy ki az illető, s hogy mi köze volt az ő közbeszólásaihoz, de most már tudja, hogy itt az apai fegyveremről volt szó.

Id. Erdélyi Sándor: Nem, csak nagyon szenvedélyesen viselkedtek és ő beugrott.

Hock János: Kivételes társadalmi állása nem engedi, hogy valakit megsértse, de ezért kibáztatja azt is, hogy őt, a védtelent támadják. Konstatálja, hogy a naplóban közbeszólásának csak fele van meg és sajnálja, hogy az elnöki rendreutasításra okot adott.

Elnök a maga részéről kéri a Ház minden oldalát, hogy ne ingerüljenek föl olyan könnyen.

Következik

(a bankjavaslat.)

részletes tárgyalásának folytatása.

Lovász Márton a módosított bankalapsza-

báypontok elsejéhez szól. Konstatálja, hogy a mai világban, amikor az állami szocializmus fejlődőben van, az állami bank eszméje elől elzárkózni nem lehet.

Elnök: Ugy véli, hogy ez nem tartozik a részletes tárgyalás keretébe, miután az alapvető kérdések már elintéztettek.

Lovász Márton meghajlik az elnöki figyelemzetetés előtt, azonban kijelenti, hogy ez nem jelenti az őt megillető jogokról való lemondást. Nézete szerint ezt a kérdést most lehetne tárgyalni. Attér az osztrák-magyar bank működésének bírálatára, amely az a „ugy is sokkal fejlettebb osztrák ipart sokkal több előnyben részesíti. Konstatálja, hogy a közös bank még azokat a köteleességeket sem teljesíti, amelyekre az alapszabályok kötelezik. Az árfolyamok fentartására a törvényhozás nem gyakorolhat befolyást s ezért az első szakasz idevonatkozó pontját feleslegesnek tartja. Határozati javaslatot terjeszt be, hogy utasítsák a kormány, hogy a közös bankot kötelezze arra, hogy bankjegyeinek paritását gondoskodják.

Polónyi Géza: Nagyon örül, hogy a pénzügyminiszter bejelentette, hogy Pap Elek államtitkárt bizta meg a szakzerű felvilágosítások megadásával. Így legalább remény van arra, hogy ezután szakzerűen is fog a kormány foglalkozni az ellenzéki beszédekkel és határozati javaslatokkal, miután eddig csak személyeskedett. Pontonként foglalkozik az első szakasszal. Helytelennek tartja, hogy az első szakasz „felvett” készfizetésről beszél, amely nem felel meg az igazságnak. E helyett „felveendő” szót ajánl. A második módosítása csak látszólagosan stílusis. A szakasz utolsó előtti sorában hivatkozik a 111. cikke, amely azonban ugyanebben a szakaszban hatályon kívül van helyezve. Ez tehát egyenesen abszurdum. Be kell látni, hogy ez képtelenség s az ellenzéknek joga volt azt kívánni, hogy az egész statutumot tárgyalja. Indítványozza, hogy a határozatot függeszték fel, amíg az összes cikkeket el nem intézik. (Helyeslés.) Nagyon kevesen vannak itt a parlamentben, akik devizát láttak.

Hock János: Váltót! (Derűtség.)

Polónyi Géza: Az más. Külföldi érváltóról van szó. A mezőgazdasági hitel kielégítésének módját nem találja a szakaszban. Kívánsi, hogy a pénzügyminiszter ezt hogyan gondolja. A deviza-politika egyenesen az ország érdeke ellen van. A záloglevél kibocsátást kell agrárállamnak megfelelően reformálni. A kis- és középbirtokos osztályt különösen ezen a téren kell megvédelmezni.

Szünet után Batthyány Tivadar gróf szólal fel és indítványozza, hogy a bank évről-évre kimutatást készítsen arról, hogyan teljesítette a mezőgazdasági hitel terén a szükségletek ki-

szolgáltatását. Kérdi azt is, hogy az ipari hitel igényeinek megfelelő kielégítésére mily intézkedések történtek.

Holló Lajos hosszabb beszéd kapcsán határozati javaslatot terjeszt be az iránt, hogy kormányzói intézkedések útján történjék gondoskodás arról, hogy a bank az ipar és mezőgazdasági hitellel szemben az eddiginél fokozottabb mértékben tegyen eleget hivatásának.

Csermák Ernő után Bakonyi Samu és Madi-Kovács János szólaltak fel. Mindketten az első szakasz fogyatkozásait fejtegetik és különösen hibáztatják, hogy a szakasz csak általánosságban szól azokról az eszközökről, melyekkel a banknak a paritást fenn kell tartania.

Mannsdorf Géza báró következett volna, aki kérte beszédének holnapra halasztását. Megengedték neki és a napirend megállapítása után az ülés háromnegyed négykor véget ért.

A Sennyei birtok megvétele ellen.

— A város földjeinek eladása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Aradváros törvényhatósága igen rossz üzletet kötne, ha megvásárolná Sennyei Béláné bárónő birtokát és ettől óva inti minden szakértő a törvényhatóságot.

A gazdasági szék véleményét is meg akarja hallgatni a tanács, és a gazdasági szék mint értesülünk valóságos adathalmazzal felszerelt javaslatban fogja kötelesszerűen bebonyosítani, hogy a városnak a birtok vétel gondolatát is távol kell tartania magától. A gazdasági szék eme javaslatának alapul a számvevőség elaboratuma szolgál. Felszólította ugyanis hétfőn tartott üléséből a számvevőséget, hogy számítsa ki vajjon mennyit adhat a város a birtok holdjáért, hogy az a remélhető bér mellett a felveendő kölcsöntőke amortizációs részeit fedezze.

Nem ismerjük Kilényi János főszámvevő előterjesztését a részleteiben, mert kérdésünkre azt a feleletet kaptuk, hogy a gazdasági szék hétfői ülésén kerül majd nyilvánosságra.

De annyit megtudtunk, hogy a főszámvevő egész határozottsággal a birtokvétel ellen nyilatkozik, mert számszerű adatokkal be tudja bizonyítani, hogy a város még akkor is tetemes összeget fizetne rá évente a vételre, ha a birtok holdját ezer koronáért megkapná. Már

legyenek, nem törődnek ezzel a szemponttal, az utcán valóságos maskarák láthatók, akik minden divatot lejáráthatnak. A nadrágszoknya például nagyon csinosan festhet a filigránlábú, karsu, nyulánk előkelő leányon, de képzeljen el egy nagyon széles, száz kiló súlyu, tisztes terézvárosi családanyát nadrágszoknyában . . .

A Babuskabeli coulet-szoknyának

Beóthy Lászlóné

az értelmi szerzője. Ő beszélt rá Fedák Sárít, hogy a Fall-operett bemutatóján mutassa be az új divatot is. Beóthy né egyike Budapest legkényesebb izlésű és legelegánsabb asszonyainak.

— Nagyon életképes ötletnek tartom a coulet-szoknyát, — mondotta Beóthy né — de némi megszorítással. Nem hiszem tudniillik, hogy utcai toalettnak beválnék. Kissé vakmerő ahhoz, hogy korzóképességre emelkedhessék. De rendkívül praktikus divatnak tartom, — ha sportról van szó. Kényelmes és kifogástalan női sportviselet.

— A nagyságos asszony csináltat már coulet-szoknyát?

— Még nem, éppen azért, mert csak sportruhának tartom. Hanem anyáron ismét nagyobb automobil-turára indulunk az urammal. Ezt a turát már coulet-szoknyában fogom megtenni . . .

A Babuska másik főszereplője,

Várady Ili,

nem lesz nadrágszoknyában. Így felelt:

— Nekem még nincs nadrágszoknyám, tehát véleményem sincs a nadrágszoknyáról. Hogy is érdekelhetne engem egy olyan divat, amelyet még nem hordok? Hanem majd ha nadrágszoknyám lesz, akkor lesz véleményem is. Előre megmondhatom, hogy milyen: a coulet-szoknyát nagyon csinos, nagyon kedves, nagyon praktikus divatnak fogom tartani. De csak ha majd nekem is lesz . . .

A Vigszínház művészei közül a

Varsányi Irén

véleményét kérdezték meg. A „Próféta” próbája után a következőket mondta a művésznő:

— Az új divat viselését fakultatív kérdések szabályozzák. A nadrágszoknyát kétségkívül melegen ajánlom annak, akinek szép lába van. Különben nem nagyon ajánlható divat.

— A művésznő számára készül már a coulet-szoknya?

— Hopp, most veszem észre, hogy elárultam magam. En tudniillik csakugyan elhatároztam, hogy csináltatok ilyen ruhát, de nem szeretném, ha ez úgy tűnnék fel, mintha a saját lábamról akarnék nyilatkozni. Tudja mit: amit a lábáról mondtam, azt ezennel visszavonom, azt ne írja meg. Viszont amit arról

mondtam, hogy én is csináltatok, azt fenntartom . . .

A Nemzeti Színház művésznői közül

Márkus Emmának

kellett volna nyilatkoznia. De ő így okolta meg, hogy nem nyilatkozik:

— Akár hiszi, akár nem, van valami, amivel a színésznő többet törődik, mint a divattal: a szerepe. A Drághy Évában van most egy igen nagy és igen erős szerepem, ez megmagyarázza, hogy eddig nem értem rá magamnak véleményt alkotni a nadrágszoknyáról . . .

A vásárlók véleményének tehát bemutattuk egy pár igen kedves és ötletes képviselőjét. Van azonban az éremnek egy másik oldala is: mit szólnak a dologhoz a termelők? A maison-Berkovits vezetője,

Berkovitsné,

a következőképpen nyilatkozott a coulet-szoknyáról:

— Szeretném megnyutatni a kedélyeket: nem is olyan undecens a nadrágszoknya. Amiről különben maga a hölgyközönség is meggyőződhetett a szalonom megnyitáson. Itt egy saját kreációmát mutattam be igen disztíngvált hölgy-zsúri előtt, és az új divat nagyon megtetszett a hölgyeknek. Különben Mészáros Giza a Józsefvárosi bucsun már hordja a coulet-szoknyát és szavazócédulák fogják eldönteni, hogy

pedig Jármy István dr., aki az eladást közvetíti, kijelentette, hogy 1200 koronán alul nem kapható a föld.

A vételáron felül azonban még egy óriási terhet kellene a városnak magára vállalnia. Tudniillik Leopold Zsigmond bárónak 1919-ben jár le a szerződése és hogy ezt megszüntesse, bizonyára kártalanítást követel. Hogy ez mekkora összeg, azt ma még senki sem tudja. Akár az eladó, akár a vevő fizeti, ezt az üzletnél kombinációba kell venni és a vételárat csakis e szerint lehet megállapítani. Ez szintén néhány százezer korona és ezt a birtok egyáltalán nem bírja el.

Ezt az alkalmat a főszámvevő azonban egy további nagy jelentőségű lépés megtételére akarja felhasználni. Nemesak a Sennyei birtok megvétele ellen lép sorompóba, hanem ezt javasolja a törvényhatóságnak adja el a város összes szántóit, szakítson teljesen a mezőgazdasággal és az eladásból befolyó összeggel törlessze drága kölcsöneit.

Alkalmunk volt nem egy ízben megemlíteni, hogy a tanács véleménye szerint a városnak nem képezheti feladatát a mezőgazdasági érdekek istápolása és kielégítése. Arad ipari és kereskedelmi gócpont és ezért ily irányú város-politikai elveken épülhet fel a hatóság és a törvényhatóság működése. Ez a tanács általános irányító gondolata, melyhez hűen befolyásolta a közgyűlést mindannyiszor, valahányszor ipari és kereskedelmi akció támogatásról volt szó.

Ami a város bér földjeinek kérdését illeti, a főszámvevő számításokat végez, mert be akarja bizonyítani, hogy a városi földek legnagyobb része nem hajt annyi hasznot, mint amennyi kamatot azok pénzértéke után a város fizet, vagy elveszt.

Van föld, amely 37 korona bért hoz, míg értéke után — 800 korona — a takarékpénztárban is negyven koronát kapna a város, a mely még földadót és illetéket is tartozik fizetni.

Az is érvül sorakoztatja fel a főszámvevő, hogy a városi földeket parcellákban csupa tőke szegény ember bérel, aki intenzív gazdálkodásra épen ezért képtelen és aki a bérlet idő alatt minden erejét kiveszi a földnek és azt teljesen kihasználva adja vissza a városnak.

tetszik-e, vagy sem az új divat a publikumnak. Annyi bizonyos, hogy nemsokára sok nadrágszoknyát fogunk látni az utcán is. Fedák Sári a Babuska bemutatóján coulet-szoknyát fog hordani. Rajtuk kívül még Balázs Gizi, Weiler Margit, Nagy Izsóné és Tauk Odönné urhölgyek számára készül nálunk a coulet kosztüm.

*

A Holzer-cég főnöke,

Holzer Sándor,

már valamivel eltérőbb véleményt képvisel a nadrágszoknyáról.

A jupe-culette győzelmét — ugymond — még semmiből sem jósolhatjuk meg. A jupe-culette merész előharcosait bizony nemesak hogy megmosolyogták, hanem ki is nevelték. Ezzel azonban még nincs megpecsételve a nadrágszoknya sorsa. Hiszen jól tudjuk, hogy a népszerűségnek nehezen megvívható bástyafala a szokatlanság, de hányszor omlott le már ez a fal olyan divat-ötletek előtt, amelyeknek a sikerében senki sem bízott. Mégis, bár Párisban nagyon eltérők a vélemények a jupe-culette-ről, de nálunk mihamarabb nem lesznek ilyen eltérők. Nálunk, azt hiszem, belátható időben nincs nagy jövője a nadrág-szoknyának.

*

A Reiter-divatterem tulajdonosnőjének,

Reiter Adolfnának,

szintén nincsenek nagy reményei a nadrágszoknya jövőjét illetőleg:

Néhány év múlva a város kénytelen lesz nagy befektetésekkel földjavítási munkálatokat végrehajtani, vagy pedig maga gazdálkodik és lemond arról az eszméről, hogy kigazdákát boldogítja a parcellázás révén.

Ha a város apróbb-nagyobb parcellákban eladja földbirtokait és úgy földhöz juttatja azokat, akik ma kétségbeesetten tullicitálják egymást, hogy a bérleten tönkremenjenek, akkor igazán szociális feladatot teljesít, melytől homlokegyenest eltávolodik, ha ezer holdas birtokot akar vásárolni.

A gazdasági szék — mint említettük — hétfői ülésén foglalkozik a főszámvevő előterjesztésével.

Az aradi rendőrség botrány-zárkái. (A polgármester sürgős intézkedései.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23

Ráműtöttünk azokra a türethetetlen állapotokra, melyek az aradi rendőrség lakásul kijelölt helyiségekben és az azokkal egy pincében elhelyezett fogdáknak közegészségügyi szempontokból a legerősebb bírálatot provokáltak. A nyilvánosság elé tártuk az emberi érzést mélyen sértő földalatti zugok rémséges viszonyait és a hatóság a tulzás nélkül összeállított rajzból az igazságra ismert. Elhatározta, hogy eselekedni fog, mert úgy érezte, pirulás nélkül a helyzet tovább így nem tartható fenn.

A polgármester Sárkot Domokos főkapitányhoz fordult felvilágosításért, de egyuttal utasította, hogy tegyen előterjesztést a rendőrség és a foglyok megfelelő elhelyezésére vonatkozólag.

A főkapitány haladéktalanul eleget tett ennek a felszólításnak és Tisch Mór dr. főorvossal együtt terjesztette eszméit a polgármester elé. A főkapitányi előterjesztés szinte hangjából azt látjuk, hogy a rendőrség vezetőjében meg van az akarat az égetően sürgős reformok megteremtéséhez és rámutat a megoldás módjára is.

Az előterjesztés alapján a polgármester is intézkedett és a mérnöki hivatalt utasította,

— Ugyanolyan hirtelen esínált divat ez is, — mondotta a kérdésre, — mint a szűk szoknya volt, amelynek ime hamar leáldozott a napja. Páris előkelő hölgyközönsége sohasem fogadta el sem a szűk szoknyát, sem a tulzó divat legujabb hajtását, a nadrágszoknyát nem fogja elfogadni. En a magam részéről be sem vezetem a műtermembe ezt a modellt, amelynek szerintem nincs jövője.

*

Hasonló véleményen van a Maison-Berger tulajdonosnője,

Berger Lajosné

is, aki szintén nem nagy jövőt jósol a nadrágszoknyának, sőt egy egészségi okkal is megtoldja a coulet-szoknyával szemben elfoglalt ellentétes álláspontját.

— A coulet-szoknyát — mondotta — sem esztétikusnak, sem praktikusnak nem tartom. Nem praktikus különösen egészségi okokból. A rendes szoknyaviselet szellős és ez egy fontos kelléke a női öltözködés higiénikus voltának. A nadrágszoknya azonban minden szabad légmozgást elzár a testtől, ami nem mondható valami egészséges állapotnak. Ha ehhez hozzáveszem azt, hogy a coulet-szoknya még csak nem is szép, akkor talán eleget mondtam az új divat sejtethő jövőjéről.

hogy a főkapitánynyal és a főorvossal egyetértőleg azonnal tanulmányozzák az ügyet és tegyenek hozzá előterjesztést.

A tanulmányozás remélhetőleg nem jelenti a kérdés eltemetését és hisszük, hogy a törvényhatóságnak mihamarabb módjában lesz az eddigi mulasztások pótlását.

A főkapitány előterjesztését itt adjuk:

Köztudomású tény az, hogy a városházán lévő zárkák nem felelnek már meg a modern kor követelményeinek, de ennek dacára kénytelenek vagyunk azokat használni, mert más nem áll rendelkezésünkre. Az adott körülmények között arra ügyeltem mindig, hogy a hátrányos helyzetet a mennyire lehetséges, enyhítsem. A legnagyobb gond van fordítva a zárkák tisztán tartására, ezek sűrűn kimeszeltetnek, legutóbb 1910. november 1—8 és f. év február 9-ikén lettek meszelve. Orvosi javaslatra elrendeltem azt, hogy minden két hónapban meszeltessenek. Különös tekintettel a férgesekre, melyek a falakban húzódnak meg, a falak benzinlámpákkal lesznek hevítve. Minden zárka minden nap egyszer fertőtlenítenve van, mindennap kétszer, szükséghez képest háromszor is seperve van. Ennek megtörténtét ellenőrzi a h. rendőrfelügyelő és az ügyeletes kerületi orvos. Dacára azonban minden igyekezetnek, tisztogatásnak, fertőtlenítésnek és szellőztetésnek, a zárkákat nem vagyunk képesek oly állapotban tartani, hogy azok az egészségügyi és tisztasági követelményeknek megfeleljenek. Ennek oka az elhelyezésben rejlik, mert a zárkák mind a városháza pincéjében vannak, hol részint kellő levegő nincsen, részint a zárkákban ellenkező nyílások nincsenek, a minélkül alapos szellőztetés nem eszközölhető. A hátrányos állapot megváltoztatása csak egy volna eszközölhető, ha megfelelő új zárkák építtetnének, vagy a zárkák megfelelő alkalmas helyiségekbe helyeztetnének át. Ez azonban a városnak nagyobb anyagi áldozatokba kerül.

A múlt évben, midőn az 1909. évi államségélyből a tisztviselők fizetésének kiegészítése után fennmaradt összeg hova fordításáról volt szó, felhasználtam a kedvező alkalmat, hogy az új zárkák létesítése a város megterhelhetése nélkül legyen eszközölhető és január 26-án előterjesztést tettem a tek. tanácsnak, melyben kifejtettem, hogy városunk egy nagy vidék gócpontja, összekötő kapocs Erdély és az ország másik része között, minek folytán a toloncok egyének igen gyakran oly nagy számban érkeznek hozzánk, hogy elhelyezésükre megfelelő helyiségünk nincsenek. Szükséges volna tehát megfelelő zárkák, illetve toloncház építése. Valamint kifejtettem ebben azt is, hogy hiányzanak az oly megfelelő zárkák a fiatal koru bűnösök elhelyezésére, melyek a törvény szellemének megfelelnek. Az államségélyből fennmaradt pénz azonban másra fordított és a zárkák maradtak úgy a hogy voltak. Miután azonban látva, hogy a kérdés megoldása már nem halasztható, ennek megoldását már a közönség köréből is sürgetik, tisztelettel azon előterjesztést teszem a Tek. Polgármester urnak, méltóztassék intézkedni valami módon, hogy a foglyok a modern kor követelményeinek megfelelően legyenek elhelyezhetők. Méltóztassék megengedni, hogy ez alkalommal a rendőrség elhelyezését is szóvá tegyem. Mert a rendőrség ez idő szerint szintén a városháza pincéjében van elhelyezve, mely laktanya céljaira megfelelőnek egyáltalán nem mondható. Ennek áthelyezését szükségessé teszik a közegészségügyi követelmények, valamint az, hogy a rendőrlétszám a városháza építési idejétől lényegesen megnagyobbodott.

Csalás a szerelemben.

— *Bonyodalmak egy apaság körül* —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad február 22

Tavaszi volt. Május. Virágyvilasztó, szerelmet fakasztó május. A gömbakácok vigan rügyeztek, a békák vidáman kuruttyoltak a városligeti tóban és enyhe szellő suhant végig a liget akácai között. A tulsó partról a szél áthozta a Floruc János első aradi japán léghajó kintornájának a zenéjét és egy gramofon a „Kék Tó“-t játszotta a János vitézből. Minden nagyon szép volt, poetikus és megható. Legutóbb is Harcsa János magyar királyi vasuti főfelügyelő érezte. Harcsa a ligetben sétált és nézte a csillagokat. Egy 33-as cugszfűrer sétált előtte a babájával. A tavaszi szellő, meg a cugszfűrer lázbahozta János véréit. Nagyon egyedülvalónak érezte magát és enyhe, szerelmes hangulatok vettek rajta erőt. Gyorsan kasszát csinált, aztán merész elhatározással a Floruc hintájánál termett, ahol egész sereg kisebb-nagyobb leány nézte vágyakozó szemmel a hintázókat. Kettő külön állt oldalt. János habozás nélkül odalépett hozzájuk és gáláns ajánlatot tett a hintázás irányában. Az ajánlatot gyorsan elfogadták.

János a két nővel helyet foglalt a „Kuroki“ nevű naszádban és neki indultak a légnak. És nem is egyszer, nem kétszer, de nyolcszor. A többi lányok irigykedve néztek fel, egy tüzilegény pedig gunyosan mondta:

— Teheti, mert vasuttyi!

Félórai hintázás után János, akinek pazar jókedve támadt, ajánlatot tett egy pohár sörre nézvest. A hölgyek ezt az ajánlatot is habozás nélkül elfogadták. A vasutas a „Motoros kávéház“-ba vitte őket és nagy murit csapott. Éljéjtájban az egyik nő eltávozott, de a másik ott maradt és reggel felé, mikor tizenégy üveggel megittak, szerelmes önfeledtséggel borult János nyakába, anélkül, hogy tudta volna ki is ama hölgy s mi a neve?

Nyolc hónapra rá János apának érezte magát. Egy irást hoztak neki, amelyben az állott, hogy Kádár Juliska volt aradi, jelenleg orosházi lakos öt követeli György nevű fia gyermeke apjának. A keresetben le volt írva a hintázás, a sörözés meg a többi. Harcsa megvakarta a fejét és szaladt az ügyvédhez, aki megkérdezte tőle, úgy történt-e a dolog, ahogy le van írva.

— Ugy, ugy — mondta János, hanem azért ez mégse jár neki! Mert én akkor megjutalmaztam a nőt.

— Az mellékes — mondta az ügyvéd.

Az a mulatságerért volt, ezt meg a gyerekért kéri. Kellett magának hintázni? Harcsa busan ingatta a fejét és átkozta a könnyelműségét. De ez nem használt. A pár nap előtt megtartott tárgyaláson, melyen a leányt egyik aradi ügyvéd képviselte — Révay járásbíró a fékezőt nyolc korona havi gyermektartási költség és negyven korona perköltség megfizetésében marasztalta el.

A hintázás így nagyon drága lett. A szegény fékező azt se tudta mit csináljon. Honnan vesz ő annyi pénzt? Buslakodva sétált a Trombita-utcában, amikor ma délután hirtelen szembe találkozott Kádár Juliskával. Harcsát előntötte a düh. Legjobban szerette volna agyonütni a leányt, de aztán a hivatására gondolt és fékezett. Megfékezte az indulatát és szemrehányó hangon mondta a leánynak:

— Hát ez igazán nem volt szép tőled Juliska. Elintéztük volna békésen a dolgot. Nem vagyok én olyan rossz ember, hogy a gyerekeimet pénz nélkül hagyjam. De minek mentél törvénybe?

A leány majd sóbálvánnyá vált a osodálkozásból:

— Nem értom magát. Micsoda gyerekekről beszél? Meg micsoda törvényről? Meg aztán engem nem is hinak Juliskának.

— Hát nem te vagy a Kádár Juliska, akivel a nyáron a Motorosba mulattam? kérdezte Harcsa.

A leány szégyenlősen hajtotta le a fejét.

— Velem mulatott, az igaz, de engem Kovács Rozinak hívnak. A Juliska a barátném, aki hazament onnan, mi pedig ott maradtunk: Hászen tudja. Annak van is gyereke, de azt nem tudtam, hogy a vasutas ur is részes benne.

Most Harcsával kezdett forogni a világ. Hát e szerint neki semmi köze Kádár Juliskához, meg a gyerekekhez és nem is kell fizetni. Megkönnyebbülten sóhajtott fel. Fogta a leányt és felvitte az ügyvédjéhez. Rozi ott ismételte vallomását, mire Harcsa meghatalmazást adott az ügyvédnek, hogy a ravasz cseléd ellen csalás miatt feljelentést tegyen.

Miután pedig az ügyvéd a tényállást felvette, Harcsa János vidáman távozott Kovács Rozival — a moziba. De a Floruc hintára nem ül fel többé.

Lecsöndesült a Kossuth-párt.

— *A politika hírei.* —

Távirati tudósítás.

Arad, február 22

Budapestről jelentik: A Kossuth-párt ma este értekezletet tartott, amely elé nagy érdeklődéssel néztek politikai körökben, mert Kelemen Béla ismeretes indítványának kellett volna tárgyalás alá kerülni, amely az obstrukciót kimondja. Kelemen azonban az értekezleten a legnagyobb meglepetésre egy újabb határozati javaslatot terjesztett elő, amelynek hangja sokkal mérsékeltebb, mint az első. A határozati javaslat tartalma a következő:

A 48-as függetlenségi párt a bankjavallattal szemben követendő magatartását 1910. december 18-án tartott értekezletén egyhangú határozattal megállapította és semmi olyan indok nem forog fenn, ami a pártot ezen határozatától eltértené. Azon tény, hogy Lukács László pénzügyminiszter Kossuth Ferencet olyan helyzetben és időpontban, amikor ő maga személyesen helyt nem állhatott, titkos akták anyagának felhasználásával alaptalanul és súlyosan megtámadta és olyan váddal illette, amely vád azóta hivatalos formában nyilatkozatok és okiratok alapján megcáfoltatott; azon tény, hogy Lukács László ennek ellenére a köteles elégtétel megadását a parlament előtt, ahol a sértést elkövetette, elmulasztotta, a pártot arra kötelezi, hogy Lukács László eljárását a legerélyesebb kritikában részesítse. Lukács László ezen illojális, a parlamenti illemmel ellenkező eljárása azonban a pártnak a bankügyre vonatkozó magatartását nem befolyásolja.

Az értekezlet a határozati javaslatot elfogadta, ami után Tóth János a párt alelnöke meleg szavakkal üdvözölte Barabás Bélát megválasztása alkalmából. A párttagok Barabást lelkes ovációban részesítették.

Megeáloit „szenczió.”

Budapestről jelentik: Egy bécsi újság ma azt a „szencziós“ hirt közölte, hogy néhány munkapárti képviselő arra kérte volna a miniszterelnököt, hogy a képviselőházi ülések idejét a délutáni órákra is kiterjesszék. A miniszterelnök ez ügyben tudakozódott volna az osztrák miniszterelnöknél, aki állítólag kijelentette, hogy minél hosszabbak az ülések, annál több az alkalom a szöszaporításra. Ezzel szemben illetékes helyről azt közlik, hogy Khuen miniszterelnök, aki előtt nyilvánvaló, hogy a magyar parlament ülésezésének ideje az osztrák miniszterelnökkel szemben semmiféle tudakozódás tárgya nem lehet, ez ügyben kérdéssel egyáltalán nem fordult Bienerth báróhoz.

A honvédelmi miniszter mandátuma.

Budapestről jelentik: A losonci választókerület harminc tagú küldöttsége tisztelettel ma Hazai honvédelmi miniszternél és átadta neki a kerület mandátumát. A miniszter a küldöttség tiszteletére ma délben bankettet adott.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ K. Lippich Elek pöre. Emlékezetben van még az a háborúság, mely K. Lippich Elek miniszteri tanácsos és a képzőművészek közt kitört. A háborúság során Zala György és Róna József szobrászok azzal a váddal illették Lippichet, hogy a hivatalos hatalommal visszaélt és nem méltó arra az állásra, amelyet betölt. K. Lippich Elek egyetemi vizsgálatot kért maga ellen. A kultuszminiszterium háromtagú bizottságot küldött ki, mely felszólította Zalát és Rónát, hogy terjesszék elő vádjaikat, de ezek azt felelték, hogy csak az esküdtbírósnak hajlandók felelni. Erre a kultuszminiszter beszüntette a fegyelmet Lippich-ellen. A sajtóeljárást pedig megindították. Szlavék budapesti vizsgálóbíró felszólította a két művészt, hogy terjessze elő vádjait. Kihallgatásuk alkalmával esinos dolgok kerültek szőnyegre. Bizonyítani akarták a művészek és tanukat neveztek meg hogy a miniszteri tanácsos rendszert esinált a képpumpolásokból. — László Fülöp, akinek Lippich Elek keresztapja volt, annyira ki volt szolgáltatva a pumpolásoknak, hogy kénytelen volt Londonba kivándorolni. — Katona Nándor festőművésztől 60—70 képet vet át. Ezek közül 17 képet eladott és kezébe nyomott a művésznek 170 forintot. A művész rémülten látta, hogy legjobb képei egyenkint 10 forinttal keltek el. Pállik Bélától az állam nem vásárolt képeket, mert nem volt hajlandó Lippichnek potya-képeket küldeni. Ilyen és ehhez hasonló vádak emeltek ellene és tanuk beidézését kérték a valóság bizonyítására. De Szlavék vizsgálóbíró megtagadta a valóság bizonyítását azon az alapon, hogy a kultuszminiszter beszüntette a fegyelmet. Az ügy most a vádtanács elé kerül. Művészi körökben nagy érdeklődéssel várják a vádtanács döntését.

§ A pechos szerelmes. Néhány hónap előtt K. L. magánhivatalnok és szerelmes ellopatta ideálja arképét. A zord apa feljelentésére a járásbíró a cselédet lopásért, a hivatalnokot pedig orgazdaságért három napi fogházra átváltoztatható harminc korona pénzbüntetésre ítélte. A fiatalember meggyugedott az ítéletben, megkérte a leány kezét, aki a nagy szerelemtől meghatva igent rebegett. A nagy boldogságban a fiatalember megfelekedezett a büntetés lefizetéséről. Ma aztán bírósági ember jelent meg nála, aki egy határozatot hozott neki. K. L. majd leesett a székről, amikor megtudta, hogy le kell ülnie a három napot, amelyet azért kapott, mert oly szerelmes volt a menyasszonyába.

§ Igazságügyi kinevezések. A király Csulyok Béla dr. nagyváradai törvényszéki bírót a nagyváradai és Pazár Zoltán dr. nyitrai törvényszéki bírót a pozsonyi ítélőtáblához bírakká kinevezte.

§ Áthelyezések. Geiger Dezső soproni kir. törvényszéki elnöknek a székesfehérvári, Virág Béla fehértemplomi kir. törvényszéki elnöknek a temesvári és Jakabffy Pál karánsebesi kir. törvényszéki elnöknek a fehértemplomi kir. törvényszékhez saját kérelmükre leendő áthelyezését, Ruszinkó Béla gálszécsi kir. járásbírónak a budapesti kir. büntető, Ullrich Ede, a győri kir. ítélőtáblához tanácsjegyzővé berendelt szombathelyi kir. járásbírónak a győri és Domokos István békésesabai kir. járásbírónak a gyulai kir. törvényszékhez törvényszéki bírói minőségben, valamint Zsigmond Imre dr. nagyatádi kir. járásbíró albirónak a kézdivásárhelyi kir. járásbíróhoz saját kérelmükre leendő áthelyezését megengedte.

REGÉNYES

FŐURI HÁZASSÁG.

(Thurn-Taxis herceg és Megyeri-Krausz Lola.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 23.

A Lipótváros és a Belváros előkelő körei napok óta egyébről se beszélnek, mint arról a szenzációs eljegyzésről, mely nemrég történt meg Budapesten. Az eljegyzésnek szereplői egy dúsgazdag lipótvárosi urileány, akiből rövidesen hercegné lesz, közeli rokona egy uralkodó hercegi családnak és a Habsburgoknak.

A menyasszony viruló szép fiatal leány, mindössze tizenhat éves. A neve *Megyeri Krausz Lola*, *Wahrman* Renének *Megyeri Krausz* Izidorral kötött házasságából született leánya. A Krauszok családi nevüket a múlt évben királyi engedéllyel *Megyerire* változtatták. A vőlegény *Thurn-Taxis Miksa Egon herceg*, a regensburgi uralkodó hercegi ház sarja, a király keresztfia, baltavári nagybirtokos, örökös főrendiházi tag, ismert sportsman, a vadásztársaság falkanagya s b. stb. A herceg harminckilenc éves, magas, nyulánk barna fiatalember.

Az eljegyzés már napokkal ezelőtt megtörtént, de nyilvánosságra csak most került. Azért nem publikálták addig ezt, mert sok és komoly családi akadályt kellett a vőlegénynek leküzdenie. És bár ezidő szerint nem sikerült a vőlegénynek apja beleegyezését megnyerni, ez nem riasztotta vissza attól, hogy kövesse szive szavát.

A dolog úgy áll, hogy a *Thurn-Taxis* mediatisált család, ami azt jelenti, hogy egyenlő rangban vannak az uralkodó fejedelmekkel. A ház feje Regensburgban lakik és a „*Regierender Fürst*” címet viseli. Az uralkodó hercegné anyja egy bajor királyi hercegnő volt, boldogult Erzsébet királynőnk huga, a felesége pedig boldogult József főherceg nővére. A családi törvények szerint a *Thurn-Taxis*ok csakis egyenrangú házasságot köthetnek, tehát legalább is örökös nemes grófnőnek kell a kiválasztottnak lennie. Ezenkívül a házasság érvényességéhez a család fő beleegyezése is szükséges.

A *Thurn-Taxis* ház tagjai azonban nem igen respektálják a családi törvényeket, ha szerelemre gyulladnak. Éppen a szóban forgó herceg apja *Thurn-Taxis Miksa* herceg mutatott erre a fiának példát, nőül vevén *Madelspacher* Vilma écskai biharmegyei nagybirtokosnőt, *Lázár* tábornok özvegyét. Ezt a házasságot az uralkodó hercegi család sokáig nem ismerte el érvényesnek, a belőle származott gyermekeket nem tekintette *Thurn-Taxis*oknak. Miksa herceg azonban segített a bajon. Ugy reparálta a dolgot, hogy ő felsége által magyar herceggé nevezette ki magát. A *Thurn-Taxis* családnak tehát ez az ága a magyar hercegi címet viseli és teljeskoru tagjai örökös tagjai a magyar főrendiháznak.

A regensburgi uralkodó herceg szive később meglágyult és a magyarágot elismerte egyenrangúnak, a belőle származókat pedig vérbeli hercegeknek, akiknek a „*Durchlaut*” cím jár. De ezt az elismerést egy súlyos feltételhez kötötték. A feltétel az volt, hogy a *Thurn-Taxis-Madelspacher* házasságból származó fiuknak nem szabad megnősülniök. Erre nézve reverzálist is adtak, de ennek ugylátszik nem sok értéke van. Legalább is a jelen példa azt mutatja.

Az ifju herceg már bejelentette házasságát a család fejének, aki azonban beleegyezését ridegen megtagadta. *Megyeri Krausz Izidor* és *Wahrman* Reneé leányából tehát nem lesz

német birodalmi hercegnő, csupán magyar hercegné lesz. Az udvari etikett szerint a „*Fürstliche Gnaden*” cím fogja megilletni. A bájós urileány hat millió koronát visz a házhoz. Ez azonban még nem minden, mert örökölni fogja atyjának *Megyeri-Krausz Izidor*nak egész vagyónát is, mert ő az egyetlen gyermek.

Wahrman Reneé már régen megkereszteltette leányát, aki református vallású. Most azonban vőlegénye vallását fogja követni és katolikus lesz.

Tisztviselők és vezérigazgató.

(Háborúság egy aradi pénzügyintézetben.)

- Az Aradi Közlöny tudósítójától. -

Arad február 23.

Az Aradi Közlöny mai számában közölte, hogy az Aradi Központi Takarékpénztár vezérigazgatójává *Deutsch* Károlyt, az Aradi Ipar- és Népbank volt titkárát választotta meg. Az új vezérigazgató ma már el is foglalta állását és kérte a tisztviselői kart, hogy támogassák őt nehéz, felelősségteljes hivatásának teljesítésében. A tisztviselők erre azt a furcsa választ adták, hogy nem hajlandók az új vezérigazgatóval együtt működni. Ez elhatározásukat azzal indokolják meg, hogy a pénzügyintézet hivatalnokai karában van olyan tisztviselő is, aki bir annyi gyakorlattal, mint az új vezérigazgató s még se azt bízták meg az intézet ügyének vezetésével. Ez a — szerintük — sértő mellőzés készítette őket elhatározásukra. Az igazgatóság e különös föllépésre természetesen és nagyon helyesen azzal felelt, hogy azokat a tisztviselőket, akik az új vezérigazgató személyét kifogásolták, hajlandó állásukból elbocsátani.

A szokatlan affér részletei ezek:

Ma délelőtt foglalta el állását *Deutsch* Károly, az Aradi Központi Takarékpénztár új vezérigazgatója. A hivatalban levő tisztviselőknél bemutatkozott és szívélyesen üdvözölte őket, egyben kérte, hogy támogassák hivatali működésében. A tisztviselők közül ezt senki se ígérte meg *Deutsch*nak, hanem haragos pillantásokkal mérték végig, amint hivatalos helyiségébe bevonult.

Dél felé szoktak összegyűlni az intézetben az igazgatóság tagjai. A mai napon is többek között megjelentek *Hechs* Vilmos és *Verbos* Nándor. Alig hogy az igazgatók tanácskozni kezdtek, megjelent közöttük *Greiner* Károly cégvezető főkönyvelő és a következőket közölte velük:

— Sziveskedjenek tudomásul venni, hogy én nem dolgozom együtt az új vezérigazgatóval. Az ő kinevezésével engem megbántott az igazgatóság, mert én is érzek magamban annyi hivatottságot a pénzügyintézet vezetésére, mint az új vezérigazgató; én is bírok annyi gyakorlati érzékkel, azok a képességek, amely benne megvannak, nálam is feltalálhatók és én régi hivatalnok is vagyok az intézetnek, tehát rám nézve lealázó volna egy nálamnál sokkal fiatalabb ember alatt szolgálatot teljesíteni. Én tehát kilépek az állásomból.

Az igazgatóság jelenlévő tagjai, akik meg voltak elégedve *Greiner* eddigi működésével, arra kérték őt, hogy ne hamarkodja el ezt a fontos lépést és gondolkozzék róla egy-két napig.

— Első sorban, sőt talán csak egyedül az ön érdeke az, hogy meggondolja mit cselekszik. — mondta az egyik igazgatósági tag. — Hiszen ön jól tudja, hogy pénzügyintézetünk bármely órában kap tisztviselőt, de ön nehezebben juthat ilyen álláshoz, mint a mostani. *Greiner* nem felelt, hanem elhagyta a helyiséget és tovább végezte teendőit.

Néhány perc múlva küldöttség jelent meg az igazgatósági szobában. A küldöttség tagjai az intézet hivatalnokai voltak, akiket *Györfy* Ernő, a takarékpénztár titkára vezetett. A deputációban a következő hivatalnokok vettek részt: *Györfy* Ernő, *Kiss* István pénztáros, *Farkas* Sándor, *Gerdanovits* Aladár és *Kövér* János.

Az összes hivatalnokok nevében, s azok megbízásából *Györfy* a következőket jelentette ki:

— Kérjük a tisztelt igazgatóságot, sziveskedjenek tudomásul venni, hogy mi *Deutsch* Károly vezérigazgató urral együtt nem szolgálunk és ha őt meghagyják állásában, akkor mi valamennyien itthagyjuk állásunkat.

Erre *Hechs* Vilmos gyógyszerész, az intézet igazgatósági tagja körülbelül ezeket válaszolta:

— *Deutsch* Károly urat az igazgatóság azért nevezte ki, illetve hívta meg a vezérigazgatói állásra, mert arra méltó, derék, becsületes, szorgalmas hivatalnoknak ismerte, aki bármely intézetnek előnyére válhatna. Az igazgatóságot senki se befolyásolhatja e tekintetben, hogy kit hívjon meg a vezérigazgatói állásra. Egyébként, ha az urak jónak látják a kilépést, ám tegyék meg. Az igazgatóság mindenesetre tudomásul veszi az önök felmondását.

Munkatársunk beszélt az afférről *Deutsch* Károly vezérigazgatóval, aki következőket mondta:

— Az igazgatóság felhatalmazást adott nekem arra, hogy a tisztviselők közül azt bocsásam el, akit az intézet érdekében elbocsátandónak vélek. Nekem szándékomban volt a bankhivatalnokai kart felfrissíteni, mert ezt az intézet érdekei úgy kívánják.

A hivatalnokai kar egyik tagja a következő felvilágosítást adta nekünk:

— A tisztviselők megtudták, hogy az igazgatóság felhatalmazást adott az új vezérigazgatónak arra, hogy a hivatalnokok megtartása, vagy elbocsátása fölött önhatalmilag intézkedjék. Ez sérti a mi önérzetünket. Ez az egyik szempont. A másik pedig az, hogy a tisztviselői karban van olyan érdemes ember, akit méltán oda ültethettek volna a vezérigazgatói székbe és nem kellett volna más intézettől vezérigazgatót hozni.

— A tisztviselői kar meddig marad állásában?

— Ma délután még dolgoztunk a hivatalban. Azt nem tudom, hogy meddig maradunk meg állásunkban. Elhatározásunkat nem másítjuk meg.

Hechs Vilmos igazgatósági tag ezt mondta az ügyről munkatársunknak:

— Mégis csak különös volna, ha egy pénzügyintézet igazgatósága a tisztviselőktől kérdezné meg, hogy kit hívjon meg vezérigazgatónak. Mi derék, szorgalmas, eszes embernek ismertük mindég *Deutsch* Károlyt és őt tartottuk legalkalmasabbnak e fontos állás betöltésére. Neki felhatalmazást adtunk már előbb, hogy a tisztviselők közül azt tartsa meg, akit arra valónak hisz. Van közöttük olyan is, akit magunk se akartunk megtartani állásában, mert a közönséggel szemben nem úgy viselkedett ahogy kellett volna. Én csak megismételhetem azt, amit délelőtt a hivatalban mondtam: mi tudomásul

vesszük a felmondásukat. Az új vezérigazgató mellett pedig kitartunk és nem engedjük magunkat terrorizálni. Hivatalnokot annyit kapunk, amennyit akarunk.

IRODALOM ES MUVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Lili, operett. B) bérlet.

Péntek: A medikus, szimfonia. Bemutató-előadás.

●) bérlet.

Szombat: A medikus, szimfonia. A) bérlet.

Két premier,

— Fővárosi levél. —

Holnap, csütörtökön este két forró est ígérkezik a budapesti premier-közönségnek. Az egyik bemutató a Vigaszínházban lesz, ahol a *Taifun* kiváló szerzőjének, Lengyel Menyhértnek legújabb drámáját, *A profétát* adják elő. Ez a darab is épp oly egzotikus világban, olyan különös milióban játszódik le, mint a *Taifun*. Aki Lengyel Menyhért új darabjának előkészületeibe bepillant, aki előtt a csütörtöki nagy est misztériumának fátyolát, ha némileg is föllebbentették, azt mindenekelőtt a külsőségek ragadják meg. Nem hiába regélik, hogy ilyen szép díszleteket talán még nem is láttak Budapesten. Különösen az erdődíszletek — a praktikábilis fákkal és délszaki dísznövényzettel — gyönyörűek, valamint imponáló a tűzhányó hegy a maga színhatásaival.

Érdekes, hogy a szereplők egy részének egyetlen szava sincs a szerepében. Ezek közt legkiválóbb alakításra nyílik alkalma Hegedűs Gyulának, aki *Ja-Ba-Bá-t*, egy gyönyörű színekkel megrajzolt, érző lelkű vadlányt játszik. Szerény Zoltán is benszülöttet ad, de ő már tud az európaiak nyelvén is beszélni; rabszolgaságban tanult meg néhány szót, amikkel elő tudja segíteni játékának erejét. Azt beszélnek, hogy a művész alakítása az előadásnak egyik szenzációja lesz. A vádak tömegét Bárdy Ödön, Győző Lajos és Dayka Balázs vezetik, akik nagy ambícióval készülnek a szokatlan szereplésre.

A különös dráma meséje a következő:

1. felvonás. Pearstone Frederic a szárnyaló hírek alapján gyanakodik, hogy Sybill, a felesége hűtlenné lett hozzá. Burton-Boyer Percival csakugyan megvette az elhanyagolt asszony szívét, de hogy elhárítsa a gyanút, önkéntes száműzetésbe megy. Arra vállalkozik, hogy Pearstone ausztráliai bányáit fogja igazgatni, a benszülöttet pedig babonahitűk kiaknázásával munkára fogja szoktatni, úgy, hogy nem kell majd drága munkaerőt importálni az egzotikus szigetországba.

2. felvonás. Percival ott él a szigeten barátjával, Andrew festővel, aki előkészítette a talajt számára, hogy a benszülöttet őt istenként várják és fogadják, istenként, aki a régi bálványt ledönteni és felváltani van hivatva. Úgyesen rendez az új proféta megjelenését. Lefegyverezik és megnyerik Rorotut, az egyetlen benszülöttet, aki már európai ruhában volt, tehát ismeri a fehérbőrűeket. *Ja-ba-ba*, a kis vadlány, akit Andrew önmagának szemelt ki, inkább Percivalhoz húzódik.

3. felvonás. Pearstone a feleségével és más európaiak társaságában megjelenik a szigeten, hogy a bányák után nézzen. Sybill fájdalmasan tapasztalja, hogy Percival szíve már nem osztatlanul az övé. Maga Percival annyira megszerette a benszülött népet, amelynek körében boldognak érzi magát, hogy nem tűri az angolok garázdálkodásait, védelmére kel a népnek és amikor az európaiak a végsőkig felingerlik, elfogatja őket. Még Sybillt sem kíméli.

4. felvonás. Az angol katonák végeznek a

profétával, akinek el kell esnie. Vad kétségbeeséssel bucsuzik tőle Sybill, a benszülöttet pedig áhitattal, vallási rajongással temetik.

A szereposztása ez:

Percival Boyer Burton — Hegedűs Gyula. Frederik Pearstone — Fenyvesy Emil. Sybill, a felesége — Varsányi Irén. Gamil Andrew — Ditrői Mór. Lady Agatha Honeysett — Haraszty Hermin. Miss Rubyx Helder — Molnár Aranka. William Groenwood — Tapolczay Dezső. Sir Gordon Stewens — Vendrey Ferenc. Alfred Wigan — Sarkady Aladár. *Ja-ba-ba* — Hegedűs Ilona. *Js-de-dik* — Kárpáti Sándor. *Ro-ro-tu* — Szerény Zoltán. Tainun — Bárdy Ödön. Mainun — Győző Lajos. Pito — Harsányi Rezső. Ralf Loriner, hadnagy — Dayka Balázs. A kapitány — Balassa Zoltán. Róbert, inas Kassay Győző. Az I. felvonás színhelye London, a II., III., IV. felvonás Polinezia egy szigete. A darab 1880. körül játszik az újguineai kutatások első idejében.

A másik premier *Fall Leónak*, *Az elvált* asszony híres szerzőjének operettje, amely a Király-színházban kerül bemutatásra *Babuska* címen: Ennek a mese-vázlata itt olvasható:

1. felvonás. Des Tournelles márkai unokaöccse, Tiborius, szerelmes Yvettebe, Pruniernének, a falusi trafikosnának esinos leányába. A márkai egyrészt, hogy öccsét ebből a szerelemből kiszakítsa, másrészt, mert neki magának is nagyon tetszik a leány, Párisba viszi Yvettet, ahol Talmi vidéki színigazgatóval színésznővé képeztetni ki.

2. felvonás. A márkai nagyon szeretne megszabadulni a temperamentumos Rosalilla spanyol táncosnőtől, akivel viszonya van. Ez azonban nem megy olyan könnyen. A márkai először Buffon barátját kéri meg, hogy hódítsa el Rosalillát, de ekkor kiderül, hogy Buffonnak, azonkívül még tizenkét urnak már régóta viszonya van Rosalillával. A márkai erre Tiboriust uszítja rá a táncosnőre és a csinos fiatal legény hamarosan meg is hódítja Rosalillát. Erre a fortélyos nagybácsi leleplezi Yvette előtt a Tiborius és Rosalilla viszonyát, hogy Yvette kiábrándítsa Tiboriusból. A babuska — így becézik Yvettet — elájul, mikor megtudja a valóságot.

3. felvonás. A márkai azonban két szék közt a pad alatt maradt, mert Rosalilla elszökik Talmival. Yvette pedig kibékül Tiboriussal és egymáséi lesznek. A nagybácsi végső elkeseredésében Yvette mamájánál, a trafikosnánál keres vigasztalást.

A darab a következő szereposztásban kerül bemutatásra:

Mme Prunier Harmath Ilona. Yvette Váradi Ili. Márki Rátkai Márton. Tiborius Király Ernő. Buffon Németh József. Rosalilla Fedák Sári. Talmi Latabár. Piébanos Balázs. Poche kisasszony Saári Rózi. Daudelon Kovács B. Leveassaurné Gulyás. Alfonz Solyom. Montgrebin Krasznai.

A legérdekesebb szerep természetesen a Fedák Sárié, aki mint spanyol táncosnő, egész temperamentumát szabadjára engedheti. Fedáknak egyébként nagyon sok tanszáma is van, amelyek mind slágerei lesznek az ujdonságnak. A második felvonásban Király-lyal van egy táncduettje, — bukfencekkel, azonkívül egy spanyol terzettje Rátkai-val és Király-lyal. A második felvonás egyik gyönyörű részlete még az a csók-duett, amelyet Fedák és Rátkai adnak elő, továbbá egy kvartett, amelyet Váradi Ili, Harmath Ilona, Király és Latabár énekelnek. Váradi Ilinek egyébként szintén nagy szerepe lesz a darabban: ő játszza a címszerepet, a babuskát, a kis falusi trafikoslányt, aki feljön Párisba, hogy színésznő legyen. Úgy, amint Az elvált asszony esernyő-kupléja volt, a babuskának a harmadik felvonásában is van egy pompás, ragyogóan megcsinált groteszk duett, amelynek a refrenje: „Ezsajás — nyavalyás!” valószínűleg rövidesen népszerű lesz. Ezt a duettet Fedák és Latabár adják elő.

* Mezei Péter halála. Aradon is jól ismert színész halt meg ma Szegeden. Mezei Péter, mint Szegedről sürgönyzik, ott szívészélítés kö-

vetkezéskor meghalt 75 éves korában. Mezei tavalgy bucsuzott el a színpadtól, amelyen 55 évig működött. Az aradmegyei Gyorokra költözött nyugalomba vonulása után és ott gazdálkodott kis szőlőjén. A napokban átment Szegedre, amint mondta, hogy egy jót mulasson a régi ismerősök között. Szegeden aztán bekövetkezett a katasztrófa. Mezei saját feljegyzései szerint több mint tizezerszer lépett föl. Az öreg művész pipagyűjteményét nagyhirűnek mondják.

* Elyert irodalmi díj. Budapestről jelentik: A Lipótvárosi Kaszinó ezer koronás irodalmi díját a bíráló bizottság Lyka Károlynak ítélte oda. A magyar művészet és fejlődése című műveért.

* Készülődés a színészközgyűlésre. Március közepén ül össze a színészparlament. Az ország minden részében működő társulatok már nagyban készülődnek a mozgalmas napokra. Minden évben egyszer összejönnek a színtársulatok kiküldöttei és meghányják-vetik sorsukat, mindenféle indítványok hangzanak el, melyek fölött a színészet egyetemének kiküldöttei, a bohém fiúk komoly arccal tanácskoznak. Az idén különösen érdekesnek és zajosnak ígérkezik a közgyűlés, mert több olyan indítvány kerül elébe, mely nagyobb vitát fog provokálni. Ismeretes az, hogy a külföldön oly nagy sikerrel bevált jegy-pótdíjakat nálunk is sikerült behozni és ez a napi pár fillér különbözet, mely a közönségre semmi különös megterhelést sem ró, évi nyolcvanezer korona jövedelmet hoz a színészek nyugdíjalapjának. Ezt az összeget az alap erősítésére kell fordítani. Azonban egyesek viszont azon a véleményen vannak, hogy ebből az összegből fizessen az egyesület azon, a nyugdíjogosultságot elért, de azt igénybe még nem vevő tagok részére külön díjazást. Ez a kérdés nagy viták forrása lesz. Az aradi társulat egy benyújtott indítványa épen ezt a fontos kérdést tárgyalja. Szenvedelmes vitát fog a kultuszminister leirata provokálni, mely szerint Rákosi Szidi iskolájának végzett növendékeit felvételi vizsga nélkül kell az egyesület tagjai közé felvenni. Az egyesület tanácsa nem jó néven veszi ezt a dolgot, mivel nézetük szerint a magán-színiiskolák növendékei özönével fogják az amúgy is tulterhelt színi pályát elárasztani. Az aradi színtársulat kulisszái közt nagy korteshadjárat folyik. Mint elsőrendű társulat három tagot delegálhat a színészparlamentbe. Az egyik képviselő pártoló tag is lehet. Ezt a tisztséget már évek óta a színészek barátja: Barabás Béla dr. tölti be. Őt most is egyhangulag fogják megválasztani Aradon — a színészek. A másik két képviselőt egy elsőrendű színész és egy kardalos személyében jelölik meg a törvények. Polgár Sándor, Heltai és Beregi nevei vannak forgalomban. A kardalosok a nagytehetségű Herold Edét jelölték, kinek megválasztása egyhangú lesz. A szavazás általános és titkos, a mi nagyon fontos a színésznépnel. Norvég mintára még a nők is szavazati joggal bírnak ennél a választásnál. (Corvinus.)

* Szász Zoltán előadása. Mindig nagyobb hullámokat vet az az érdeklődés, amelylyel az aradi közönség Szász Zoltánnak, az országos nevű írónak vasárnapi előadását várja. A jobb helyek már nagyobbára elkelték és páholy, valamint támlásszékek az első sorokban már csak igen korlátolt számban kaphatók. Nagy feltűnést keltenek városszerte a felolvasás gyönyörű színes plakátjai, amelyeket Paulini Béla, a kiváló művész rajzolt. A felolvasást tudvalevőleg Faragó Rezső fogja elmés konferenszal bevezetni s jelen lesz azon Bródy Sándor is, aki A medikus aradi premierjére ide érke-

zik. A megmaradt jegyeket Weisz Leó könyvkereskedése árusítja. (Telefon 230.)

* **A medikus.** Az aradi színházlátogató közönség rég nem nézett akkora érdeklődéssel, szíadarab elé, mint amilyen szeretettel várja a pénteki bemutatót, Bródy Sándor darabjának A medikusnak aradi premiérjét. Bródy Sándornak diadalmas darabja Aradon elsőrendű és gondos szereposztásban kerül színre. A kiváló író csütörtökön már valószínűleg Aradra is érkezik, hogy a próbák vezetését átvegye. A medikus főbb szereplői Heppesné, Zalay, Benkőné, Szendrey, Beregi, Várnai, Vass stb.

* **A Katholikus Kör műsoros teastélye.** Az Aradi Autonom Katholikus Kör február 27-én (hétfőn) este fél 9 órakor, állandó otthonában való beköltözése alkalmából családias jellegű műsoros teastélyt tart. Az estély műsora: 1. Hugó Reinhold: Cis moll. Impromptu. Zongorán előadja: Kara Manzi. 2. Prolog. Irta: Monay Ferenc dr. Szavalja: Urbányi Ilonka. 3. Kasios Ozmán dr.: Madárdal. Nosedá Károly: Piros rózsák. Leckli: Györgyössy Böske, zongorán kíséri: Weichhart Aurora. 4. A bál előtt. Monolog. Előadja: Tóth Ica. 5. Beriot: Fantasie ou Scene de Ballett. Hegedűn előadja: Némethy József dr., zongorán kíséri: Jánossy Böske. 6. A tapintatlan ember. Kabaret jelenet. Irta: Molnár Ferenc. Személyek: Az urnó, Láng Lajosné, unokahuga Horváth Gus, egy látogató Polgár Gy. Odón dr. Jegyek előre válthatók: Bauer Gyula, Hoffman Antal és Maresch Gyula üzletében. A kör új helyisége Széchenyi-utca 3. sz. Belépő-díj: személyenként 2 korona. Felülfizetéseket a házalap javára hálás köszönettel fogadnak. A kör tagjai által bevezetett vendégeket szívesen látják.

* **A Dugonics-Társaságból.** Szegedről írják: A Dugonics-Társaság vasárnap tartotta meg a havi felolvasó ülését a városi széképület nagyszobájában, amelyet zsufolóság megtöltött az érdeklődő közönség. A felolvasó ülés Lázár György elnöklete alatt folyt le. Szemlény Nándor r. tag mutatta be értekezletét „Szeged és az Alföld a honfoglalás előtt” címmel. Utána Sz. Szigethy Vilmos „Háztűznéző” elbeszélését olvasta fel. Pósa Lajos tiszteletli tag költeményeket olvasott fel. Végezetül Pósa Lajosné vendég olvasott fel költeményeket. A hallgatóság viharos óvációkkal üdvözölte a Pósa-házaspárt, akiket egész Szeged közönsége szeretettel és rokonszenvvel vett körül.

* **Uránia.** A közönség impozáns pártfogása diadalmasan nyilatkozik meg az Urániával szemben. Frnyállása óta sem kereste fel hétköznapi módon olyan nagy számban a közönség a színházat, mint most, mikor a *Leánykereskedelem* című tendenciózus dráma második részét mutatja be az Uránia. Az impozáns érdeklődés méltó viszonzása annak a nagyhangú reklámokkal sem kisebbíthető agitációnak, melyet az Uránia igazgatósága fejt ki, csak hogy minél nagyobb győnyörűségben részesíthessék az aradi publikumot. Ime itt van az új attrakció. Ezt a képet kölcsönképen csak hetek múlva bocsájtják forgalomba. Az Uránia igazgatósága tehát, csak hogy a fővárosi elsőrangú műintézetekkel egyidőben mutathassa be Aradon, inkább megvásárolta a drága képet, melynek vételára kétezer korona. A nagyszerű kép azonban megéri az anyagi áldozatot. Mesteri koncepciója bámulatra ragadja a nézőt. Egyes jelenetei drámai hatásukban megrázóak. Mikor a szerencsétlen rabul ejtett leányt és megmentőjét a londoni háztetők utvesztőjében üldözik a mindenre kész lélekűfárok, ez egyike a legidegrázóbb jeleneteknek és szinte lidérenyomás alól szabadul fel a néző, mikor a rendőrök ártalmatlanná teszik a vakmerő és elszánt gonosztevőket. A fenomenális képet még csütörtökön és pénteken mutatja be az Uránia. 175

* **Leányvásár.** (Az Apolló-színház sorozatos előadása.) Aradon a közönség között még nem keltett olyan nagy érdeklődést mozgófénykép, mint a Leányvásár sorozata. Az Apolló-színház most mutatja be nagy sikerrel a sorozat első részét, amelynek a cselekménye a legizgalmasabb és legérdekesebb. Kétségtelen, hogy a sorozat többi része is érdekesítő, de az első rész mesteri tökélyvel beállított idegizgató cselekményét nem mulják felül. Egy

polgári család, üdészepségű, fiatal leányát elcsábítják Londonban azzal az ígérettel, hogy egy előkelő angol családdal viszik nevelőnőnek. A szegény leány kapva-kap az alkalmon s örömeiben szülői is osztoznak. A leány csak Londonban tudja meg, hogy leánykereskedők hálójába került. Menekvés azonban nincsen a számára, mert állandóan zárt ajtók mögött tartják. Végre aztán sikerül egy levelet kicsempészni, amelyben megírja szüleinek borzalmas szenvedését. Az öreg emberek a leány vőlegényét bízzák meg a fölkereséssel. A fiatal ember azonban csak nagy küzdelmek után tudja megszabadítani a leányt, mert közben a leánykereskedő emberek hajón megakarják szöktetni Londonból, hogy a rendőrség ne találhassa meg. A kép tovább mint egy félóraig tart s két felvonásban mutatja be a cselekményt. A fölvetések oly megrázó realizmussal tárják fel a leánykereskedelem legsötétebb motívumait is, hogy az előadásokat csak felnőttek nézhetik végig. A szenzációs képet valószínűleg még csak csütörtökön tarthatja műsoron az Apolló, bár a színház igazgatósága mindent elkövet, hogy a kép továbbra is itt maradjon. A közönség érdeklődése ugyanis olyan nagy, hogy a színház eléggé tágas helyisége nem tudja befogadni mindazokat, akik végig akarják nézni ezt a világszenzációt. Az Apolló-színház ezután is kéri a közönséget, hogy lehetőleg korán foglalja el a helyét, mert csak ezzel kerülhető ki a torlódás. 771

Elfogták a Tintoretto-kép tolvaját.

Távirati tudósítás.

Arad, február 22.

Hosszu, gondos nyomozás után a budapesti detektívek tegnap délután kinyomozták és előállították a múlt héten ellopott Tintoretto-kép tolvaját. Egy tizenkilenc éves fiatal embert, aki csak azért, mert éppen kínálkozott az alkalom, ellopta a Tintoretto-képet. A rendőrség kinyomozta, hogy a tolvaj fiatal ember, akire a Tintoretto-kép tolvajának személyleírása ráillik, Kispesten lakik.

A detektívek tegnap délután kimentek Kispestre, de nem találták ott, hanem Budapesten esipték el és behozták a főkapitányságra Szigetvári Viktor tizenkilenc éves, jelenleg állás nélküli fényképészegédet. Még mielőtt a hordárral, akivel a képet elakarta adadni, szembesítették volna, beismerte, hogy ő volt a tolvaj.

Elmondotta, hogy aznap kint járt a jézpályán és nézte a korcsolyázókat. Nagyon fázott és amikor elment a Szépművészeti Múzeum elé, látta, hogy nyitva van. Bement és nézte a kiállított képeket. A teremben, amelyben a Tintoretto kép lógott, senki sem volt s hirtelen az az ötlete támadt, hogy ellop egy képet. Eppen a Tintoretto-t szemelte ki, melynek eredetét és értékét nem ismerte, de gondolta, nem értéktelen, ha ott kiállítják.

Hogyan került S. Balogh névjegyéhez, maga sem tudja; mindig vannak nála idegen névjegyek és merő véletlenségből adta át éppen ezt a hordárnak.

Tudósítónk az érdekes esetről a következő részleteket jelenti:

E hónap 11-én történt, hogy a Szépművészeti Múzeumból elloptak egy Tintoretto-vázlatot, amelyet másnap megtaláltak. A tolvaj után azóta ma nyomozott a rendőrség és ma sikerült elfogni. Czibor Ferenc rendőrfogalmazó a lopás elkövetése után detektíveit széjjelküldötte a fővárosi képkereskedőkhöz, hogy érdeklődjenek, kik szoktak házalni műtörgyakkal és képekkel. Az egyik műkereskedő elmondotta, hogy egy Szigetvári Viktor nevű fiatal ember többször volt már nála és antik szobrocskákat, régi könyveket adott el neki. A rendőrség utánanézett Szigetvári Viktor múltja után és kiderült, hogy Szigetvári Viktor budapesti születésű tizenkilenc éves fényképészegéd a múlt esztendőben lopás miatt négyheti fogházra volt büntetve. Egy ismerős családot lopott meg. A esa-

lád kirándulásra hívta meg Szigetvárit, akinek nem volt pénze. Hogy a kirándulás költségeit megszerezze, feltörte a familia egyik szekrényét, ebből kilopta az ékszereket, elzalogosította és résztvett a kiránduláson. Amikor visszatértek, felfedezték a lopást, amellyel nyomban Szigetvárit gyanúsították meg. A rendőrség meg is állapította, hogy ő volt a tolvaj és ennek alapján elítélték. Az édesatyja Szigetvári Ferenc cipésmester, az édesanyja Pollák Mária varrónő. Különváltan élnek.

A detektívek most már Szigetvári után nyomoztak és megállapították, hogy a szeretője egy szakácsnő, aki a József-körút 36. szám alatt egy ezredesnél szolgál. A szakácsnőtől megtudták, hogy a fiatal ember Kispesten bujkál, hogy hol lakik azt nem tudja, de elsőszokott látogatni hozzája olyankor, amikor „tészta-tanap” van, mert Szigetvári szereti a tésztát. Jelezte a szakácsnő azt is, hogy kedden tészta-tanap lesz, s ekkor a fiatal ember bizonyosan meglátogatja. A szakácsnő azt is tudta, hogy Szigetvári ez előtt a Rökk Szilárd-utca 15. szám alatt lakott. A detektívek elmentek ide, s itt kiderült, hogy a fényképészegéd Szigetvári Viktor néven lakott itt, s két héttel ez előtt csomagot vitt haza, amelynek tartalma után érdeklődtek lakótársai. Ekkor a fényképészegéd azt mondta, hogy ebben kép van, ne bántások. Ezek után kétségtelenné lett, hogy Szigetvári a Tintoretto-vázlat tolvaja.

Tegnap detektívek állottak lesbe a József-körút 36. számú házban, több titkosrendőr pedig kiment Kispestre, hogy ott nyomozza ki a tolvajt. Konstatálták, hogy Szigetvári Szolcsányi Pál főrendiházi teremőr Zrinyi-utca 58. szám alatt lévő lakásában lakik édesanyjával Pollák Máriával és néhány nap óta Lichtblau kispesti fényképészegédnél van alkalmazásban. A Kispestre kiment detektívek már nem találták ott Szigetvárit, aki beutazott Budapestre a kedveséhez. Este hét órakor meg is érkezett a József-körút 36. számú házba, ahol a detektívek elfogták és bevitték a VIII. kerületi kapitányságra, ahol Szigetvári bevallotta, hogy ő a tolvaj. Az éjszaka öngyilkosságot is akart megkísérelni, de ebben megakadályozták, ma reggel pedig bevitték a főkapitányságra, ahol Czibor Ferenc rendőrfogalmazó hallgatta ki. Szigetvári beismerte a lopást. Elmondotta, hogy február 10-én délelőtt a Városligetben nézte a korcsolyázókat, déltájban amikor hazafelé ment a Szépművészeti Múzeum előtt látta, hogy a múzeum fél 2-ig nyitva van. Fázott, melegedni akart, bement a múzeumba, ahol a képeket nézegette. Közben eljutott abba a fülkébe, amelyben Nemes Marcell képei vannak, s amikor látta, hogy ott nincs senki, egyszerűen lekasztotta a falról a képet, zsebébe tette és anélkül, hogy észrevették volna, eltávozott a múzeumból. Szombaton akarta értékesíteni a vázlatot, de nem sikerült. Dlután tudta meg, hogy a lopást leleplezték. Nagyon megijedt és nyomban kiment Kispestre. Azt hitte sohasem fogják megtudni, hogy ki volt a tolvaj. A rendőrség Szigetvárit letartóztatta.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A szegénytanulókat segélyező-egyesület** báljának felülfizetéseire újabb hozzájárult Bohus Lajos báró és neje 30 koronával és Hártsich N., Potoczky gróf örökösének igazgatója 50 koronával. Ezzel Hauser ezredesné elnöknő gyűjtése 2451 koronára, a bál tiszta jövedelme pedig 4053 korona 80 fillérre rug. Az újabb adományokért is hálás köszönettel fejezi ki Hauser ezredesné.

(*) **Az aradi pincér segélyező és elhelyező egyesületnek** az 1911. évi vezetősége február hó 31-én tartott rendkívüli közgyűlésen véglegesen megalakult. Megválasztották elnöknek Schwarcz Mór, alelnöknek Fodor Mihályt, titkárnak Schwarcz Márton, pénztárnok Schwarcz Ferenc, ellenőr Steiner Márton, számvizsgáló bizottsági elnökek Czigány Lászlót. Választmány: Majer Károly, Müller Károly, Bletti Béla, Zimmermann Ignac, Orbán Elek, Blau Jenő, Schiller Mátyás, Tarnóczy Árpád, Lovasberényi Jakab, Flegel János, Lakatos Ignac, Bécsi Mihály, Piller Ernő.

HIREK.

Hajza

a névtelen levélírók után.

— Íráspróbák a szegedi rendőrségen. —

Távirati tudósítás.

Arad február 23.

Névtelen levelet mindenütt irnak. Az embereknek ez a megátalkodott, alattomos szokása sok bajt idézett már elő. Családok boldogságát rontotta meg, komoly katasztrófát zuditott nem egy ember nyakába.

Hogy a névtelen levélírást divatja még nem mondott esődöt, annak kétféle oka is van. Aki a névtelen levelet kapja, rendszerint nem tesz feljelentést az „ismeretlen tettes” ellen s ha ilyen irányban mégis történik lépés, a rendőrség igen erélytelenül szokott nyomozni.

A szegedi rendőrség páratlanul álló példát statuált e téren. Napok óta íráspróbákat végeztetnek a detektív osztályon a szegedi aranyifjúság egynehány tagjával. Bank- és más magánhivatalnokokat invitálnak be az irodából a detektív-szobába, leültetik őket (természetesen egyenként és más-más időközökben) és tizenötösör is egymásután iratnak velük valamit.

A szokatlan dolog egy névtelen levél miatt történik. Egy szegedi bankhivatalnok jegyben járt egy odavaló urleánnyal s a vőlegény egy napon a következő levelet kapta ismeretlen jóakarójától:

„Kedves barátom, mivel te most életbevágó lépésre határozta el magadat, részben mint önzellen barátod, részben pedig azért, hogy az esküvőd után egy nagy, kiábrándító csalódás ne érjen, kötelességemnek tartom, hogy közöljek valamit a menyasszonyodról. Te szentül meg vagy győződve, hogy a menyasszonyod olyan ártatlan, olyan tiszta, mint a ma született bárány. Nos hát, kedves barátom, ez egyszerűen nem igaz...”

A szegedi rendőrség nagyszabású nyomozást indított az ismeretlen jóakaró kézrekerítésére iránt és sorra becítálta a bankhivatalnok kollégáit. Az aranyifjúságnak csaknem minden tagja felvonult már s az íráspróbák eredménytelenek maradtak.

A rendőrség azonban nem hagyja annyiban a dolgot. Most már azt tartja valószínűnek, hogy a menyasszony valamelyik vetélytársnője írta az anonim levelet. Most hát azon tanakodnak, ne idézzék-e be a férjre aspiráló leányokat íráspróbára. Ebben az irányban azonban nehezen kerül sor a nyomozásra, mert nagyon sok van belőlük.

— Időjárás. E hó 23-án az időjárás: változékony, enyhébb, elvéve csapadék, szeles.

— Tisza és Metianu. Budapestről jelentik: Tisza István gróf ma délelőtt meglátogatta Metianu János nagyszabasi gör. kel. metropolita érseket és vele hosszasan elbeszélgetett. A látogatáson az utóbbi időben sokat emlegetett békeakciót csak futólag érintették. A látogatásnak, amelyet az érsek holnap viszonzni fog, csak udvariassági jellege volt.

— Mária Annunziáta Budapesten. Budapestről jelentik: Mária Annunziáta főhercegnő ma délben Budapestre érkezett. A budai várpalotában őfelsége fogadta. A fogadtatáson megjelentek Montenuovó első főudvarmester, Pálffy Miklós herceg magyarországi udvarnagy, Paar és Bolfras főhadsegédek, Daruváry osztályfőnök. A főhercegnő a királyi várpalota Krisztinavárosi szárnyán, az I. emeleten, a rózsaszínű lakosztályt foglalta el.

— Béke Oroszország és Kína között. Londonból táviratozzák: A Reuter-ügynökség hivatalos értesülése szerint Kína az orosz kormányhoz intézett válaszigjegyzékében elismeri Oroszország összes szerződéses jogait és privilégiumait és kijelenti, hogy az egyes vitás kérdések a két félhez jutott jelentések különbözőségéből keletkeztek. Az orosz kormány ez a nyilatkozata, hogy jogait, ha kell, erélyes intézkedésekkel fogja megvédeni, aligha áll összhangban a barátságos érzésekkel. Kína mélyen sajnálja, hogy Oroszország ebben a megvilágításban fogja fel az ügyet. A válasz az orosz kormányt teljesen kielégítette.

— A temesvári postapalota aradi pályázói. Temesvárról táviratozzák: A temesvári új postapalota ügye most már rohamosan közeledik a megvalósuláshoz. A palota terveit Alpár Ignác budapesti műépítész elkészítette s ma délben tizenkét érákor bontották fel a munkálatokra beérkezett árajánlatokat a temesvári posta és távirdaigazgatóságnál. Az összes beérkezett ajánlatokat felküldik a kereskedelemügyi miniszteriumba, amely határozza meg a munkálatok kiadása fölött. Az építésre a következő aradi vállalkozók és iparosok pályáztak: Weitzer János a vasmunkálatokra 198.017.80 K, Fodor és Reisinger öszmunkálatokra 1.164.391 K 80 f, Sebesi Ferenc asztalosmunkálatokra 132.558.70 K, Pápay Lajos asztalosmunkákra 97.191.— K, Mairovicz Emil kőfaragó munkálatokra 17.432.80 K, márványmunkálatokra 25.502.40 K, Stoll Béla lakatosmunkálatokra 50.960.80 K, Husserl Manó bádogos munkálatokra 23.689.66 K, capriai márványbányák (Világoc) márványmunkálatokra 28.181.— K.

— Ezüstlakodalom. Holnap lesz huszonöt esztendeje, hogy Tenner József a Trieszti Biztosító Társaság aradi vezérképviselője oltárhoz vezette Bach Mária-t. Azóta a házastársak zavartalan boldogságban élve Aradváros társadalmi életében előkelő szerepet játszottak és ennek révén általános szeretetet és közbecsülést vívtak ki a maguk számára. Igen előkelő helyet töltöttek be a jótékonykodás terén. Tenner József mindig és mindenhol tetterre készen állott és nagy lelkesedéssel és agilitással működött közre, ahol a nyomor enyhítéséről tanácskoztak. Előjárója az izr. népkonyhának, választmányi tagja az izr. nőegyletnek. Az izraelita nőegylet kiváló tagját holnap, ezüstlakodalma alkalmából szép ünnepségben szándékozik részesíteni, azonkívül a tisztelők egész serege fogja ünnepelni a jubiláló házaspárt.

— Miklós király haldoklik. Prágából jelentik: A Narodni Listi belgrádi távirata szerint oda Cettinjből az a hír érkezett, hogy Miklós montenegrói király állapota a komoly aggodalomra ad okot, agyszélhűdéstől tartanak.

— Rákóczi-ünnep. Dicső emlékü II. Rákóczi Ferenc fejedelem 1711. február 21-én látta utolsó hajóját, amikor a vereckei szoroson át Lengyelországba távozott. A szabadság szent ügyének, melyet diadalra segíteni nem bírt, mártírja lett. Itt hagyta családját, királyi vagyonát s örökre elzárkózott mindentől, ami szívének kedves lehetett. Haladt oda, ahova végzete vitte. De a magyar nemzet szívébe zárta emlékét és megőrizte azt hűséges szeretettel. Sőt most kétszer száz év után is a főurak palotáitól a szegények szalmás viskójáig mindenütt templomot talál, ahol kegyelettel áldoznak emlékének. Ennek a kétszázados évfordulónak napján febr. 25-én este 8 órákor az Aradvárosi Társaskör Rákóczi ünnepet rendez, melyre a t. tagokat és azok családjait tisztelettel meghívja. Az ünnepi előadást Csánk Lajos társelnök tartja.

— A trieszti sztrájk. Triesztből jelentik: A tegnapi minisztertanácsról kiadott kommuniké a hivatalnokok körében nagy izgatottságot idézett elő. A bizalmi férfiak tegnap esti eredménytelenül lefolyt gyűlése után a passzív rezisztenciát ma még nagyobb erővel folytatták. Közben a kormány már megtette első erélyes intézkedéseit a passzív rezisztencia leküzdésére. Az államvasut pályaudvarára husz Laibachból idehozott hivatalnokot osztottak be, kik a tolatásokat ellenőrzik. A kora reggeli órák óta nagyszámu magasabb rangú hivatalnok van az államvasut pályaudvarán. A szabad kikötőben is magasabb rangú hivatalnokok fogják a szolgálatot befejezni.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Buday Zoltan közbölkényi kir. járásbíró a borossebesi munkásbiztosítási választott bíróság elnökévé és Imets Illés közbölkényi kir. járásbíró a borossebesi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökévé 3 év tartamára kinevezte.

— Az Uránia színház tulajdonosai, Horovitz Gusztáv kollegánkat, az Uránia igazgatóját a cégjegyzéssel bizták meg. Ezzel a kitüntetéssel új elismerést nyújt az Uránia, Horovitz Gusztávnak az Uránia színház körül, annak megalapítása óta kifejtett kiváló érdemeiért.

— Megtámadott őrszem. Kolozsvárról jelentik: Ma reggel a katonai löporraktár előtt álló őrszemre ismeretlen tettes kétszer rálőtt, de golyói nem találtak. Az őrszem szintén rálőtt támadójára, aki erre gyorsan elmenekült.

— Egy különös házasság akadályai. Berlinből jelentik: A híres Blaschnek ikerpár egyik tagja, Jozefa, mint ismeretes, tavaly gyermeket szült, sőt hogy gyermekét törvényesíthesse most férjhez is akar menni gyermeke apjához. A különös házasság elé azonban nagy akadályok gördülnek. Blaschnek Jozefa az ikerpár egyik tagja most levelet írt pártfogójának egy berlini arisztokrata hölgynek, akinek szomorú sorsát panaszolja el. Az ikerpár jelenleg Nizzában tartózkodik és mint Blaschnek Jozefa írja azt hitte, hogy itt nem lesz akadály a házasságának. Minden szükséges írása rendben volt már és egyházi részről nem is esett kifogás az esküvő ellen. A francia hatóság azonban nem egyezik bele a házasságba. Azt állítja a nizzai polgármesteri hivatal, hogy a Blaschnek Jozefa házasságot nem köthet, mert férjének minden közeledése feléségéhez, a francia törvények szerint egyuttal házasságtörés is volna. Blaschnek Jozefa azért teljesen szerencsétlennek érezte magát, orvosoktól kért tanácsot, nem lehetne-e nővérétől elválasztani? Minthogy azonban ez lehetetlen, elhatározta, hogy vőlegényével együtt kivándorol Amerikába. Március 15-én fognak Hamburgból utnak indulni.

— Délvidéki katonaszabadító — hadköteles. Ujvidékről jelentik: Szubotin Szvetozár mozsori kovácsmestert mint ismeretes a csendőrök letartóztatták. A katonaszabadítót ma a vádtanács szabadlábra helyezte. A vizsgálat során azonban kiderült, hogy Szubotin mindössze harmencesztendő és ugyanazzal az operációval — a fülhártya átszurásával — szabadult ki, a mellyel ő a legényeket kiszabadította. Ezért a katonai hatóság elrendelte, hogy március 6-án a kiszabadított legényekkel együtt ő is köteles a sorozóbizottság elé állani.

— Letartóztatott önkéntes. Teschenből jelentik: A Teresienstadti helyőrségi katonai bíróság rendelkezése letartóztatták F. Ferenc ulánus önkéntest. A letartóztatás nagy feltűnést kelt, minthogy egy botrányos ügygyel függ össze, amelyben egy előkelő urhölgy is kompromittálva van.

— **A matolcsi vérengzés.** Budapestről jelentik: A matolcsi vérengzés három legsúlyosabban sérültjét: Madarassy Károlyt, Madarassy Istvánt és Szücs Jánost ma reggel Budapestre szállították; Gellért dr. Rókus-kórházi orvos hozta fel őket, minthogy mind a háromnak életveszélyes a sebesülése. Madarassy Károly felső combját járta át a csendőrgolyó, öcsesét Istvánt úgy vágta fejbe karddal, hogy a bőrnyílás kucsman át a koponyacsonton keresztülhatolva az agyát sértette meg a vágás, sógorának Szücs Jánosnak a karját roncsolta össze a lövés. Ma délelőtt tizenegy órakor a rendőrség megjelent a Rókus-kórházban és kihallgatta a két Madarassyt; Szücs nem tudott beszélni.

— **Öngyilkosság a szállóban.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt a Zichy Jenő-utca 13. szám alatt levő Terminus nevű garniszálló egyik szobájában holtan találták Adler Vilmos harmincöt éves gazdálkodót. A földszintes hotel ritkán fogad be olyan vendéget, aki egyedül, esomaggal érkezik vidékről. Adler tegnap este az esztergomi személyvonattal érkezett Budapestre, s a nyugati pályaudvarról tévedt be a garnizotelbe. Felöltő és bőrkoffer volt nála. Szobát kért, s amikor megkapta, azonnal meggyújtotta a gázkályhát. Meghagyta, hogy délelőtt tíz óráig ne háborgassák, mert ki akarja magát aludni. Ma délelőtt tíz órakor a postás bekopogtatott hozzá, de nem kapott választ. Kifejlesztették az ajtót, s behatoltak a szobába, a melyből fojtó gázzzag áramlott ki. A gazdálkodó az ágyon feküdt kékre vált arccal, karjai görcsösen össze voltak fonódva, már nem volt benne élet, *megfulladt.* A szálló tulajdonosa azonnal értesítette a halálesetről a VI. kerületi kapitányságot, amely helyszíni szemlét tartott annak megállapítására, vajjon véletlen szerencsétlenség történt-e, vagy pedig öngyilkosság. Adler nem hagyott hátra semmiféle levelet. Kétszáz korona készpénzt, aranyóra, néhány értékesebb gyűrű volt bőrdíjében, azonkívül pár lényegtelen írás, amelyből kilétét megállapították.

— **Elhízás ellen időnk legtekélyesebb gyógyeszköze,** hazánk természeti kincse, az egész világon elismert **Ferencz József-keserűvíz.** Kiválóan alkalmas otthoni — a rendszeres foglalkozást meg nem zavaró — rendszeres használata. Mint naponta ad g. elegendő: reggel éhgyomorral egy pohárral felmelegítve. A biztos és tartós hatású valódi Ferencz József-víz 10 világkiállításon 10 aranyéremmel tüntették ki és egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. Fűszerkereskedésekből és gyógytárakból beszerezhető. 24—VII.

— **A házi tolvaj.** Méhes József pénzügyi tanácsos, az aradi dohánybevéltő hivatal főnöke, megjelent ma a rendőrségen és panaszt emelt ismeretlen tettes ellen, akit azzal gyanúsít, hogy József főherceg-ut 14. szám alatt levő lakásából több apróságot, legutóbb pedig íróasztalából 120 korona készpénzt lopott el. Már két hónap előtt észrevette a tanácsos, hogy időközönként kisebb összegek tűnnek el tárcájából, de nem mert senkit sem meggyanúsítani. A rendőrség megindította a nyomozást és *Schanbeck* Lujza takarítónőt vette gyanuba. Házkutatást tartottak a detektívek a tanácsos lakásán és egy kandalló nyílásban megtalálták a tegnapi ellopott 120 koronát. Előállították a takarítónőt, aki törredelmes vallomást tett. Beismerte, hogy két hónap óta lopkodott pénzt az íróasztalából, Méhes pénztárcájából. Azért lopott, mert a vele közös háztartásban élő *Nedelkó* György kőműves munka nélkül van és rábirta, hogy lopás útján szerezzen pénzt. Mindkettőjüket letartóztatta a rendőrség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Aradi kereskedő internátusnak, a Reiniger A. S. cég, az Aradi kereskedelmi testület egy darab 180 korona értékű internátusi kötvényt vissza ajándékozta a testületnek. Az adományért ezúton is köszönetet mond *Tedeschi* Viktor, az aradi kereskedelmi testület elnöke.

— **Öngyilkos tűzérőnkéntes.** *Biró* János budapesti tűzérőnkéntes ma mellbe lőtte magát és meghalt.

— **Megtámadott milliós végrendelet.** Budapestről jelentik: *Kaszalik* Jenő végrendeletét a mellőzött hozzátartozók, névszerint nővére *Kaszalik* Eugénia és öcsese *Kaszalik* Ferenc perrel támadták meg. November óta folyik a vagyon leltározása és a múlt héten tartották meg *Jeszzenszky* közjegyző előtt a hagyatéki tárgyalást. Ekkor pattant ki, hogy a rokonok nem fogják szó nélkül tűrni kinulláztatásukat, s be is adták keresetüket a bírósághoz. Egész sereg érvénytelenségi okot sorolnak fel, nevezetesen, hogy az elhunyt milliós elhatározó képességének nem volt más birtokában, amikor a végrendeletet csinált. Innen van az, hogy a testamentumban nem volt meg precízen jogi személyeket, úgy hogy a végrendelet végrehajtása tekintetében az összes meghatározások zavarosak. Amikor minden különösebb tendencia nélkül egy imponáló egyéniséget akart megjelölni az alapítvány patronusának, nem lehet tudni, hogy *Vaszary* Kolost, vagy a mindenkor hercegprímást értette-e alatta? Nővére apai örökséget évekig haszonélvezte azzal az ígérettel, hogy végrendeletében majd kárpótolni fogja *Kaszalik* Eugéniát. Ez azonban nem történt meg. *Kaszalik* testvérei hajlandók békés uton is elintézni az ügyet. Valószínű, hogy a közeli napokban egyezkedési tárgyalások indulnak a testvérek és az alapítvány tulajdonosa, a kincstár között.

— **Újítások a postai küldemények vámkezelésénél.** A pénzügyminiszter új rendeletet bocsátott ki, amely lényegesen megváltoztatja a postai küldemények vámkezelésénél eddig követett eljárásokat. A rendelet célja, hogy a magánfeleket a postai küldemények evámolásánál minden közreműködés alól felmentse és a vámkezelés egyszerűsítésével a küldemények az eddiginél rövidebb idő alatt jussanak a címzett kezébe. Ennek megfelelően főbb intézkedései a következők: **Behozatali küldeményeknél:** A határszéli vámhivatalnál az előzetes vámvizsgálat megszünik; a postahivatal csakis a közvetlen legközelebb fekvő vámhivatal elé állítja a küldeményt, tehát a Magyarországra szóló küldeményeket csak magyar vámhivatalok elé, az elvámolást a postának kell végennie, feltéve, ha a fél maga kifejezetten nem akarja; a könnyen romló árukat a határszéli vámhivatal a posta kivágására már a mozgóposta kocsikban vámkezelni tartozik, még pedig a nap vagy éj bármely órájában, külön illeték felszámítása nélkül, a posta köz etítésével megvámolandó küldeményekért a kézbesítésig mindig a posta szavatol. **Kiviteli küldeményeknél:** A kilépés igazolására nem kell a küldeményeket a határszéli vámhivatalhoz állítani, a kilépésért a posta felelős, ugyancsak a posta igazolja azoknak a küldeményeknek a kilépését is, amelyeknek készítéséhez a kivitel feltétele mellett adómentes cukor vagy szesz engedélyeztetett. A rendelet *március 1-én* lép életbe.

— **Legújabb női-bőr és selyemtáskák oldal, szivar és pénztárcák, hajdizsek, sétabotok, illatszerek megérkeztek és olcsó árban lesznek eladva** *Hegedüs* Gyula üzletében, *Aradon*, *Andrássy-tér 15.* Telefon 506. 228

Discretio mellett **azonnal** és **olcsón** készít mindenemű írásmunkát és sokszorosítást *Ziffer* Sándor írógépválatata *Forray* utca, gr. *Hunyady-palota.* 683

— **Francia likörök legújabb készítésére** — **huzilag** a likör aroma 1 üveg 60 fillér *Vojtek* és *Weiszba.* 601

SPORT

+ **A test kultúrája a színházban.** Tegnapi számunkban jeleztük, hogy az Aradi Atletikai Klub március 4-én délután az Aradi Nemzeti Színházban nagy sportünnepélyt rendez. A klub elnöksége szorgalmas munkával dolgozik az ünnep sikere érdekében. Hogy a várakozásokat minden tekintetben kielégítsék a rendezőség a következő programot állította össze:

Zenés szabadgyakorlatok. Helybeli iskolák tornája: elemi fiu- és leányiskola, polgári iskolák, gymnasium, real- és tanítóképző, egyleti torna, intézeti szertorna-verseny. Parodikus zenés szabadgyakorlatok. Olasz gyakorlatok. Játékok. Djudo (dzsiu-dzsiu.) Birkózás. Boxolás. Vivás. Atletika:

a) mezei futó verseny, b) 100 yardos síkfutás, c) gátfutás, d) discosvetés, e) súlydobás, f) magas ugrás, g) rudmagasugrás, h) gerelyvetés, i) kalapácsahajítás, j) távgyaloglás stb. Tennis, football. Élőkép. Az ünnepélyre szóló belépőjegyek előjegyezhetők és válthatók a színházi pénztárnál.

A kalap és a frizura.

— *Divatcsevegés.* —

Még hangosak a báltermek, a színházban is csak itt-ott látható a tavaszi kalap s a frizura ismét változáson megy át. Egy nagy párisi fodrász még a saisonban új formákat hozott a frizurákra. Hölgyeink ha kalap nélkül jelennek meg valahol, szomorúan tapasztalják, hogy az egyéniségüknek megfelelőnek talált, jellegzetes frizurát két-három, sőt többször bántóan sok példányban látják. Hogyan magyarázható meg ez az unalmas körülmény?

A frizura formákat liferkáló párisi fodrász már régen elfeledte alkotását, már egészen más frizurákkal kedveskedik hölgyeinek, amikor a kontinens többi fodrászai a divat szent nevében makacsul ragaszkodnak két-három formához.

A modernizált görög frizura, ha szem előtt tartja a fodrász, hogy milyen formájában előnyös az orrhoz és az arcélhez; divatos marad, ha még oly sok változáson is megy át az uralkodódivat. Természetesen kalaphoz nem alkalmas. Az előjelből ítélve, az idei tavaszi kalapok széles karimájuk lesznek s így a keskeny, sop, az elálló konty semmi esetre sem alkalmas frizura a kalaphoz.

A modernizált empire frizurák bő választékot nyújtanak azoknak, akik azokat kedvelik.

Az új kalaphoz igen alkalmasak, mert előnyösen töltik ki az arc és a kalap karima között levő űrt. Az előnyös megjelenésnek pedig első feltétele, hogy a kalap és frizura az arccal harmónikus legyen összeegyeztetve.

Az új kalapokon mert az idén sok volt a drága tollidisz, több lesz a még drágább virág. Nem lesz azért mégsem túl sok virág, hiszen egy szerény fekete lószőr kalapra ha 10—15 rózsát tesznek, ha 100 koronából még vissza is kapunk valamit, már fennen hirdetjük a bevásárlási forrásainkat, jól megválasztó tehetségünket.

A tavaszi ruhák színe az első jelekből ítélve, hogy úgy mondjam olyan hsragos, mérges színűek (grel) lesznek. *Paquin* *Domot* és *Poiré* első rangú párisi szabók legalább ilyen szövetből készítették a Nizzába siető mulatni vágyók ruháit. Egészen bizonyos, hogy éles színek fognak dominálni, nem kevésbé bizonyos tehát, hogy a fekete lószőr kalapok lesznek a divatosak. A kalapdisz a szőrmével kombinált virág lesz s hölgyeink nem fogják elmulasztani, hogy ruhájukra is virágot tűzzenek.

A frizura a változások gyors egymásutánja dacára sem fog több gondot okozni a divatozni szeretőknek. A hajpótlékok, ha azok becsületesen vannak elkészítve, egy kis változtatással igen jól alkalmazhatók.

Estélyi frizura elkészítéséhez szükségünk van egy konty formába varrt fürt garnitúrára, melyet a sopból fönnmaradt hajjal lágyan határolunk; s egy-egy oldalt feltűzhető kisebb fürt garnitúrára. Ez utóbbit párisi masamódok egyenesen a kalaphoz tűzik. Kalap frizuránál a nyakba tűzzük a konty garnitúrát, de ne használjunk kalapra készített frizurához szalagdíszat.

A hajdizseket különösen a sok apró hajnak absolute nem örvendő hölgyek siettek elfogadni. Egyik-másik frizura azután úgy festett, mintha hordó lett volna abrincscsal körülvéve, ami ha még oly diszes is, szépnek ilyen alkalmazásban semmi esetre sem mondható.

Vannak hölgyek, kiknek szabályos metszésű arcvonalához sohogy sem alkalmazkodik a fodros

fürtös frizura. Különösen sötétebb haju és arc-színű hölgyeknél bizonyosodott be, hogy a határozott vonalakból fölépített frizura az előnyösebb. Jól alkalmazhatók ez esetben a fonatok, melyek lazán határozott vonalakban alkalmazva, szabályos fejformában olvadva, az arc szépségét előnyösen juttatja érvényre.

Bányász Henrik.

VÁROS ES MEGYE.

A kulturpalota építése. Az építészeti bizottság tegnap ülést tartott, hogy a kulturpalota ác- és bádigos munkáinak vállalatba adását előkészítse. Mint megírtuk a belügyminiszter nem hagyta jóvá a közgyűlésnek azt a határozatát, mellyel az ácsmunkákat *Vlatt Istvánnak*, a bádigos munkákat pedig *Kohn Józsefnek* ítélte oda. Utasította a város közönségét, hogy *Bozsik és Román* vállalkozók megbízhatóságát állapítsa meg és ha megfelelőnek találja, akkor bizza meg őket. *Huszari Manó* igazolta az árajánlatában mutatkozó nagyobb eltéréseket és ha ezt a bizottság elfogadhatónak tartja, akkor övele végezteti a bádigos munkát.

Utca nyitási kérelem. *Heitz Nándor dr.* azt kéri a törvényhatóságtól, hogy engedje meg a Szél-utcában lévő telkének felosztását és egy zsák-utca létesítését. A kérelemmel egy izben már foglalkozott a városi közgyűlés és az engedély megadását ahhoz kötötte, hogy a telektulajdonos a világítási költségek megváltása fejében 2540 koronát fizessen a városi pénztárba. *Heitz dr.* ez összeg elengedését kéri.

MULATSÁGOK.

(=) Jelmezestély. Kitűnően sikerült jótékony célú jelmezestélyt rendezett a kisjenői járás jegyzői egyesülete e hó 18-án a kisjenői kaszinó összes termeiben. Az estélyen, mely emelkedett hangulatban a kora reggeli óráig tartott, megjelent hölgyek névsora a következő:

Édes Elemérné, Zachariás Dezsőné, Zachariás Miczuka, Szücs Józsefné, Szücs Rózika, Olasz Lajosné, Schleifer Árpádné, Hollósy Kálmánné, Hollósy nővérek, Dr. Popovics Györgyné, Bokor Józsefné, Mike Irén, Knlik Dezsőné, Kulik Margit, Guj Miklósné, Nagy Erzsike, Braun Fülöpné, Dirle Lászlóné, Mladin Dusi, Niederhauser Rezsőné.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= A bankkamatláb leszállítása. *Bécsből* táviratozzák: Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma tartott ülésében a bankkamatlábnak 1/2%-al való leszállítását határozta el. Ennek értelmében holnaptól, február 23-tól kezdve váltók, warrantok és értékpapírok leszámításánál 4%, államjáraadékokra, sorsjegyekre, magyar kincstári jegyekre és jelzáloglevelekre adott kölcsönöknél 4 1/2% és más értékpapírok után 5% lesz a kamatláb.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 22

Amerika 1/2-el magasabb. Kínálat, vételkötő mérsékelt, 15 ezer mm. 5 fillérral olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli szarlat	2 órai szarlat
Buzs 1911. Áprilisra	11.71-11.72	11.70-11.71
Buzs 1911. májusra	11.48-11.49	11.48-11.49
Buzs 1911. októberre	11.01	10.99-11.01
Rozs 1911. áprilisra	8.19-8.20	8.20-8.21
Rozs 1911. októberre	8.09-8.10	8.08-8.09
Tengeri 1911. májusra	5.73	5.72-5.73
Zab 1911. áprilisra	8.56-8.57	8.52-8.53

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

- Febr. 22 -

Magyar aranyjáraadék 4%	111.65
Magyar koronajáraadék 4%	91.90
Magyar koronajáraadék 5 1/2%	88.34
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.10
Hozvát-szlavon földteherm. kötvény	94.00
Magyar nyereséysorsoragy kölcsön	253.00
Pezsaszab. és szegedi sorsajegy kölcsön	156.00
Osztrák járadék papírban	96.00
Osztrák járadék ezüstbe	97.00
Osztrák járadék aranyban	116.00
Osztrák koronajáraadék 4%	98.10
1900. évi osztrák államsorsajegy	163.00
Osztrák-magyar bankrészevény	10.35
Magyar hitelbank-részevény	889.00
Osztrák hitelintézet részvény	672.00
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	748.00
50 frankos arany (Napoleonkor)	19.00
Német birodalmi márka	117.22 1/2
London vista	24.02 1/2
Páris vista	24.90
40 márkás arany	28.47

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1911. február hó 23-án:

B; bérlet

B bérlet

Lili.

Operette 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Fordították: Fáy J. és Nyva L. Zenéjét szerző: Hervé.

SZEMÉLYEK:

Antonin	Heltai Jónó	Bouzincourt	Kulesár L.
De la Grande	Dely Lajos	Bouzincourné	Beakóné
Sai t Hipoth.	Pogár S.	Amelie	Dióssy Nusi.
Bompan	Varnay J.	Antonine	
Renée	Vass Jenő.	Victorine	Zalay Margit

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA

mezőfőnykép színház.

Műsor 1911. febr. 23-án. csütörtök

(Báró Simonyi-úton 1. szám, Szabadság-ter mellett.)

1. Kecsege ur vendégségben. Kacagató bohózat. — 2. Leánykereskedelem. A szenzációs képsorozat második ciklusa, melyt a Nemzetközi Leányvédő Liga a fehér rabszolgakereskedés elleni küzdelem érdekében készítetett. A nagyjelentőségű kép kizárólag az Urániában kerülhet előadásra. A kép egy árván maradt elő-elő úri leánynak, — aki londoni nője látogatására utazik, — tragikus sorsát mutatja be. A fiatal lány a vasuti kocsiban leánykereskedők prédájává esett és csak szerencsés véletlennek köszönheti, hogy elkerült a küzdelem után megszabadulhat a lélekfáradt kezeiből. — 3. Bandida első cigarettája. Mulatságos gyermekcsíny.

Előadások d. u. 1/2 órától kezdve.

Utolso előadás este fél 11 óráig.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33 gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma csütörtökön 1911. február 23-án:

Műsoron kívüli szám!

Műsoron kívüli szám!

Sorozatos előadásban:

LEÁNYVÁSÁR

(A fehér rabszolganő.)

Kedden, szerdán és csütörtökön minden előadásban a nagy látványosság első része.

Rendes kelyarak!

Csak felnőtteknek!

Az előadások délután 1/2 órakor kezdődnek.

A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhatár. — Buffet.

NYILTTER.

Próba-kisasszony
elárusító, aki a szabóságban jártas felvétetik.
RADÓ GYULA, divatháza.

Dr. WERNER SÁNDOR
budapesti Szt. Rókus és Szt. István kórház éveken át volt orvosa
urologus és bőrgyógyász szakorvos
Szabadság-ter 2. sz. alatt.

Speciális orvosi labororiumot

szerelt fel a legtekélyesebb segédeszközökkel.

A Wassermann-féle vérpróbát

a vizelet chemiai és bacterologiai vizsgálatát (gonococcus, coli, stb.) spirochaeta ondo vizsgálatokat, a haj és bőr efflorescentiák stb. vizsgálatait a legnagyobb gonddal végzi. 740

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya. Bőr- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétel következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségek, csúszos bántalmaknál, továbbá a légző- és emésztőszervek haragos bajainak gyógyítására

Kezelőhely: Budapest, IV. kerület, Mészáros utca
Kiosztóhely: RPKA, RPKA

Főelárusító Aradon: Dür Gusztáv, a városbáza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 826
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

888—1911. pm.

Hirdetmény.

A Salacz Gyula 1000 koronás alacitvány 1 évi kamatát az arad- városi községi polgári, elemi és siktetnema iskolák tanítói és tanítónőinek, valamint a községi óvodák, óvó és óvónőinek, vagy leány iskolás gyermeke jogositott élvezni.

Felhívom azokat, akik a fenti alapítványra igényt tartanak, hogy kérvényeiket hozzám, 1911. év március 1-ig terjesszék be.

Arad, 1911. február hó 9-én.

Varjassy,
polgármester

3 szoba, előszoba és mellék helyiségekkel
május 1-re.
 Pincelakás, két szoba
 1 utcai, 1 udvari, előszoba és mellék helyiségekkel
 március 1-re kiadók.
 özv. Hay Józsefné,
 Lujza-utca 3. sz.

Aranykéz-utca 2. sz.
házban
 három szoba, zárt folyosó, a hozzá tartozó mellék helyiségekkel
f. év május elsejére kiadó.

FÖLDES KELEMEN

orvosi laboratórium Arad.

Végez:

Vizelet, köpet, bélsár, vér, gyomornedv vérvizsgálatakat.

Wassermann-féle Lues reakciót.

Malaria plasmodiumok kimutatását.

Vidal Ficker (Típhus, Paratíphus) Punctios (um'alis, p'euralis abdominalis) folyadékok vegyi bakteriologikus és cytologikus vizsgálatait.

Toroklepedék, orrváladék, diphteria, szem és fül váladék bacterologicus vizsgálata. Spirocheta palida kimutatása Sperma vizsgálata (azoosperma.)

Kórszövetani vizsgálatok, stb.

A vérvizsgálatokhoz szükséges vérvételre használandó steril kémcsövek az orvos uraknak rendelkezésre állanak.

A vizsgálatok díjait a legméltányosabban állapítottam meg.

A vizsgálatokat **dr. Lukács Jenő** és **dr. Posgay István** orvos urak végzik. 361

Szinészek és énekesek

kiváló eredménnyel használják

a Rozsnyay-féle

Eucalyptus Menthol-Drageé-t!

A szápadlás és torok szárazságát megakadályozza.

Egy doboz ára: 1 korona 50 fillér.

Alpesi gyomoresépp

Alpesi gyógynövényekből készült erősítő-szer, mely az emésztést elősegíti és az étvágyat fokozza 1 nagy üveg 1 kor. 40 fill.

Gyomorégés, felbőfőzés ellen igen kiváló jó hatása

Dr. Rozsnyay étpora. 411

Egy doboz 70 fillér.

Kitűnő zamatu rumot készíthet házilag a

Rozsnyay-féle rum eszenciával

Egy liter készítéséhez elegendő adag ára 30 fill.

Kapható:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban, Arad, Szabadság-tér.

Árlejtési hirdetmény.

A főtisztelendő egyházmegyei Szentszéknek 108/911. számú jóváhagyása alapján, az ottlakai gör. kel. román templom átalakítási munkálataira ezennel árlejtés hirdettetik.

Kikiáltási ár 32162 korona 54 fillér.

Az árlejtés szóbelileg Ottlakán, a templom melletti iskola-épület tantermében 1911. évi március hó 16-án d. u. 2 órakor fog megtartatni és ugyanezen határidőig írásbeli ajánlatok is nyújthatók be és fogadtatnak el.

Árlejtési óhajtok az árlejtés megkezdése előtt kötelesek az egyházigazgató kezéhez óvadékképpen a kikiáltási ár 5% át készpénzben letenni és ugyanannyi melléklendő az írásbeli ajánlat khoz is. Ezen óvadékot a vállalkozó 10%-ra tartozik kiegészíteni.

A terv, költségvetés, árlejtési feltételek Turicu György lelkész vezetése alatt levő lelkészi hivatalban tekinthetők meg a hivatalos órákban.

Az árlejtésen megjelenők nem követelhetnek sem utiköltséget, sem napidíjat az egyházközségen.

749

Egyházi képviselőtestület.

Nagy választék csipkékben és olcsó aranyszövetekben.

Értesítjük a t. vásárló közönséget, hogy az olcsóságáról köztudott csipkeárúháznak továbbra is fogjuk vezetni, úgy, hogy minden héten újabb és újabb partie-árak érkeznek, mert

Olcsón csak a

Csipke Áruházban

(Asztalos Sándor-utca 4) lehet vásárolni.

A következő kizárólag

PARTI ÁRUK

kerülnek eladásra:

Női ing R. schiffonból 75 kr.-tól felebb	Férfi ing R. R. schiffon 99 krtól felebb
Női nadrág " 74 "	Téli ing " 85 "
Glott alj l. dupla 125 "	Gallér osak " 7 "
Lüster alj l. dupla 125 "	Kézelt párja " 8-16 "
Selyem alj l. dupla 375 "	Harisnya 3 pár 50, 90 és 100 "
Midervédő batizt 52 "	Selyem gallérvédő 68 "
Batizt alj 125 "	Klasszékeztű párja 59 "
Taft selyem l. métere 68 "	Selyem sál " 38 "
Celkos selyem l. métere 82 "	Kézimunka kongró-kezdés 125 "
Gyermekruhák 75 "	Csipke, méterje " 1 "
Zsebkendő tuatja 58 "	Csipke-szövet " 25 "

Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mivel hogy most ismét igen nagy mennyiségű újabb árak érkeztek. Tisztelettel

GEIGER GYULA FIAI

Délmagyarország legnagyobb csipkeárúházaának Fiókja.

Férfi ruhaszövet gyapjuból frt 1'20-tól kezdve. Blous 1.25 krajcár.

Kitűnő nyálkaoldó
 és diuretikus szer
 Tiszán vagy berraligen kellemes
 üdítő gyógyital a

Málnási borvíz-forrás

természetes alkalikus savanyúvíz.

Közeli a
 telefonos: "SICULA" R.-I. Málnásfürdő Háromszék m.
 Főraktár Aradon: Rubinstein M.
 Telefon 188. sz.
 Ára 1 liternek hához vivo
 evogcsorával 20 fillér

Új minta- és gazdasági gép asztalos műhely!

Van szerencsém az érdekelteket értesíteni, hogy Aradon, Mikos Kelemen-utca 45. 47. számú házban minta és gazdasági gép műhelyt nyitottam. — Elvállalok a legszakosabb kivitelben minden e szakmába vágó munkákat leggyorsabban és legolcsóbb árak mellett. — Szíves pártfogást kér 4468

kiváló tisztelettel

Kronberger István

műasztalos.

Úgyes tanuló fölvetetik.

Fischer Testvérek

sodronyszővet, kerítésfonat, szitaárak és acélsodrony ágybetét készítő

Arad, József főherceg-ut 18. sz.

Gyártelep:

Kossuth-utca 45. sz. Telefon 557.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kaphatók. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. 748

Alkalmi vételek

és eladások

Ékszer-tárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszer-raktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minerita-palota. 591

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereletnek TELEFON 438. TELEFON 438.

AKI

zamatot, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg 881

Rumkivonatot.

Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:

Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Eladó

más vállalkozás miatt Ujaradon, Hosszu-utca 118. számú

ház,

amelyben jóforgalmu mészárszék van. Azonkívül Rákóczi-ut 21. szám alatt szintén egy mészárszék. — Bővebbet

Walentin János

tulajdonos urnál Ujaradon.

Hosszu-utca 18. szám.

6581

Fajtiszta *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

sima valamint *riparia portalis* szőlőveszőket ajánl gyökere és elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

Nélkülözhetetlen háziszser

'Doré' sósborszesz.

A Doré sósborszesz az összes használatban levő sósborszeszek közül a legjobb hatásának bizonyult.

A Doré sósborszesz kitűnő eredménnyel használható mint bedörzsölőszer, mindazon esetekben, midőn a bedörzsölést szükségosnek tartják, vagy ott, hol az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen mindenféle reumatikus fájalmaknál, fejfájás, lábfájás, oldalszurás, hátfájás és csúszos fájalmaknál. 421

Belsőleg: 20-40 cseppet cukorra csepeentve kitűnő fájdalomcsillapító és gyomorerősítő szer

Ára egy eredeti üvegnek utasítással együtt

44 fillér.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában,

továbbá: Ring Lajos gyógyszer-tárában és Vojtek és Walez drogueriájában kapható.

Vigyázat a DORÉ névre.

Molnár Antal

épület- és butorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, úgymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér készszolgálatl 3951

Molnár Antal,

épület és műbutorasztalos.

Jó erkölcsű fiú tanuló felvétetik.

910 - 1911 pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város 1911 és 1912 évi közúti költségelirányzata. Arad sz. kir. város közigazgatási bizottságának 85 és 86-1911 sz. határozatával megállapított.

Az elfogadott közúti költség elirányzatot az 1890. évi I. t. cz. 22 §-a értelmében 1911 február 14-től, 1911. március 2-ig terjedő 15 napra Aradon a városi számvevőség hivatalos helyiségében közszemlére kiteszem azzal, hogy a költségelirányzat a kitétel ideje alatt megtekinthető s ellene az esetleges felszólalások hivatalomban ugyancsak a közszemlére kitétel ideje alatt írásban benyújthatók.

Arad, 1911 február hó 18-án.

A polgármester távollétében:

Kádas
főjegyző.

1911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911-1912. téli idényben szükséges I. oszt. 2000 m³ eser és 2000 m³ bükkfá szállítása iránt f. évi március hó 8-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül letendő az ajánlati ár 5 százaléka készpénzben, vagy e fogadható érték papírokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

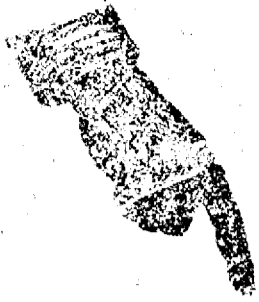
Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az ajánlatban a fa származási helye kitüntető, nemkülönben azon év, mikor a fa vágatott.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1911. évi február hó 20-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

EREDETI POPOFF-TEÁK!!

Elismert legjobb

Tea

és

Rum

beszerzési forrás

HANZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

VALÓDI ANGOL RUMOK!!

811

Alólírott csaba-szent-miklósi birtokán, mely a békéscsabai vasuti állomástól 11 kilométernyire állami műút mellett fekszik, a birtok eladása folytán

OLCSÓN ELADÓ:

egy 52 meter hosszú, vastagon náddal fedett, vályogból épült, 4 meter magas falu, 10 szakasszal, 5 ajtóval, 40 nagy fatábla ablakkal ellátott

dohányszárító pajta,

mely 5 év előtt egészen új anyagból készült, s mely a vevő által 1911. augusztusig lesz elviendő,

20 kat. hold dohánytermelés összes felszerelése, u. m.:

mintegy 250 db. 8 meteres és rövidebb szergya-fa,

13200 db. 5 meteres dohányszineg,

24000 db. vas-kuka, erős drótból,

120 meter dohánypalánta melegág-felszerelés, mu-

lino fátolirámákkal dohányszárító asztalok, lécák stb.

Vizvezető vascsövek muffokkal, és egy Reuter-féle hintó.

Valamennyi csak 5 év előtt lett újjonnan beszerelve, tehát egészen jó és használható állapotban van.

760

Dr. Sailer Vilmos,
Ügyvéd Békéscsabán.

Meghívó!

Az

Első Aradi Sertéshizláló Rézvénytársaság

aradi cégnek

Aradon, 1911. évi február hó 26-án délelőtt az „Aradmegyei Takarékpénztár” irodahelyiségében megtartandó

I. évi rendes közgyűlésére

melyre a t. részvényeseket ez uton hívja meg

az Igazgatóság.

761

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.

2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentésének, valamint az 1910. évi zárszámadásoknak, — nyereség- és veszteség-számlának előterjesztése.

3. Határozathozatal az előterjesztett zárszámadások és mérleg jóváhagyása és az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak megadandó felmentése tárgyában.

4. Az alapszabályok 8., 9., 16., 23. és 30-ik §§-ainak módosítása.

5. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 póttagjának megválasztása 3 év tartamára

Figyelmeztetés! Az alapszabályok 9-ik §-a értelmében, minden részvényes, a ki a közgyűlésen szavazati jogával ölni akar, köteles szavazatra jogosító részvényeit a közgyűlés előtt 3 nappal a társaság pénztáránál, vagy az aradi pénztárak bármelyikénél letétbe helyezni.

Arad, 1911. évi február hó 10-én.

Az igazgatóság.

LÁNYI Elegáns utcai és estélyi cipők minden kivitelben Atzél Péter-utca I. KOBRAK

656

Akinek

ismérlésig híján

házastársra,
nevelőre,
üzlethevezetőre,
könyvelőre,
segédre,
i-pánra,
gazdatisztra,
kutcsárra,
vinczellérre,
kertészre,

kuicsárnóra,
szadasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmeztőre,
stb.-re
vau szükségére,

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterületet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

„Aradi Közlöny”

kis hirdetési

rovatát használja.

Apró hirdetések.

Szőke bajsz!

Hangversenyre megyek. Csütörtökön este fél kilenckor várom teára. Pár napig egyedül 1 szek. Számítok magára. Carmen. 767

„Február.”

Mikor találkozhatunk ugyanott, csak napot tudassalapban. Óra 6. 770

Pénzbeszedő ügynökök

magas jutalék és kellő biztosíték mellett helybeli és vidéki alkalmaztatásra felvétetnek a Singer Co. varrógép részvénytársaságnál Arad, József főherceg-ut 9. 766

Ügyes gépíró-leány

vagy fiatalember kezdő fizetéssel ügyvédi irodába felvétetik. Cim a kiadóhivatalban 765

Élő

10 hektó új fehér asztali bor és 25 hektó 5 éves I.-ma Schiller ó-bor. Ertekezheini Berán Béla szőlőbirtokosnál Arad, Forray-utca 6. 768

Abonenseket

elfogadjok házbán és házon kívül, kitűnő házi kosztra. Szives pártfogást kér Kohn Adolfné, Erzsébet-körut 5. 762

Élő

Arad, Csiky Gergely utca 6. szám alatt levő ház, szabad kézből. Cim a kiadóhivatalban. 763

Aradi nyomda részvénytársaság.

30 éves nőilen

gépész kovács állást keres kisebb gőzmalomba gépésznek, nagyobb gőzmalomba mint kazánfűtő vagy gépápolónak, gazdaságba is elmegyek. Levelet k-rek Margit-utca 8. szám alá. 732

Keresünk vételre

modern könyveket, egész könyvtárakat. Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Andrassy-tér 16. Intelligens elárúsítónő Andrassy-téri üzletünkben felvétetik. Keresünk vételre egy használt Wertheim-szekrényt. 555

Műhelyhelyiségek

hintófényező és sattlarműhely egy lakszobával és nagy, csukott színekkel. Bognárműhely szoba és konyhával május 1-re kiadó. József főherceg-ut 11. Bővebbet a fűszerüzletben. 681

Pénzszekrény keresetlik.

Nagy 7-es, vagy 8-as tűzmentes, használt, de jókarban levő pénzszekrény keresetlik. Ertesítést telefonon is elfogad (151. szám) az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

Rongát dobozu levélpapírok

meglepő olcsó árban kaphatók. Üzleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 100,000 kötetes kölcsönkönyvtár, 30,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Minden könyv és zenemű-ujdonságok raktáron. Vesszek egész könyvtárakat legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyv és papírkereskedése. Aradon. 4071

Kiadó

üzletheziség József főherceg-ut 9. sz. Érdeklődhemi ugyanott Men-czer K. üzletében A még raktáron lévő paplanok, cipők, rőtös-árak, valamint rövidárak az üzlet felosztása miatt feltűnő olcsón árusíthatnak ki. 716

Egy kertli lakás

3 szoba és hozzá tartozóval kiadó esetleg eladó Koszár-ut. 39 sz. 723

Károlyi-utca 8. sz.

I. emelet egy 4 szobás modern lakás kiadó május 1-re. Ara 1300 kor. Megtekinthető a déli órákban. 746

Egy kereskedelmi végzett

fiatal ember március 1-re állást keres. Perfect gyorsíró. Cim a kiadóban. 734

Magyar-utca 9. szám

alatt egy emeleti és egy földszinti lakás május 1-től kiadó. Az emeleti lakás 3 szoba és 1 kicsi, a földszinti 4 szoba, 1 cseléd szoba és fürdő szoba. Bővebbet ugyanott. 715

Egy vendéglő

a város közepén. előnyös feltételek mellett eladó. Oprea Péter. 726

Kereskedelmi

érettségi bizonyítvánnyal rendelkező 21 éves fiatalember, ki 1 1/2 év óta vidéki pénzintézetnél alkalmazva van, állását megváltoztatni óhajtja. Szives ajánlatokat Breitmeier József címen, Honctó. 737

Elsőrendű fedrászró

ki a legkényesebb igényeknek is megfelel, alkalmi fésüléseket vállal. Inczedy Etelka, Gróf Károlyi-utca 10. 4583

Használt

ó l o m

megvételre kerestetik

Nagymennyiségű

maculatura

Jutányos áron

eladó.

Valódi

4578

francia mellfűzők
különlegességek
kizárólagos raktára
Varga D. Dani

Arad, Andrassy-tér 20.

Fűzőkhöz külön próbaterem.
Ernyő különlegességekben dus választék. Javítások és villany-
ernyő készítesek elfogadtatnak
Városi és megyei telefon 808.

Meghívó!

A „Csermő és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság”

részvényt jegyző aláíróit értesítjük, hogy az

alakuló közgyűlés

1911. évi március hó 6-án délután 1 órakor

Csermőn, a nagyvendéglő termében fog megtartatni, melyre a részvényeseket ezennel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az alakuló közgyűlés vezetésére elnök, jegyzőkönyvvezető és két hitelesítő választása.
2. Az alapítók jelentése az alaptőke jegyzéséről, az alaptőke 40%-ának befizetéséről, annak elhelyezéséről, illetőleg az alaptőkének kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról.
3. A részvénytársaság megalakulása feletti határozathozatala.
4. Az alapszabályok megállapítása.
5. Az igazgatóság tagjainak az alapítók általi bejelentése, illetve kinevezése az első 3 évi időtartamra.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása 1 évi időtartamra.
7. Határozathozatal az alapítók felmentése tárgyában.

Csermő, 1911. évi február hó 17-én.

Tisztelettel

az alapítók:

Holländer Sámuel,
Rosenberg Mór,

Holländer Miksa,
Habermelner Béla,

Dr. Lengyel Dezső,
Dr. Sebestyén József.

769

Nyomatott Bergner és Wirth budapesti festékgyárának festékével.